

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

Wydział Informacji, Badań i Analiz

RYNEK PRACY I PROGRAMY RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO - POMORSKIM W 2006 ROKU

TORUŃ, KWIECIEŃ 2007 ROK

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

***RYNEK PRACY
I PROGRAMY RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
KUJAWSKO – POMORSKIM
W 2006 ROKU***

Toru , kwiecie 2007 rok

Opracowanie przygotowano w Wojewódzkim Urzędzie Pracy
w Toruniu, Wydział Informacji, Badań i Analiz
www.wup.torun.pl

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła.

SPIS TREŚCI

1.	Ogólna charakterystyka funkcjonowania rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim.....	1
2.	Obsługa instytucjonalna rynku pracy i uwarunkowania prawne	2
3.	Charakterystyka zmian w bezrobociu w 2005 roku	2
4.	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko-pomorskim	7
5.	Realizacja programów samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy.....	8
5.1.	Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich	8
5.2.	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	11
5.3.	Praca i środowisko 2006, Praca i środowisko 2006 – II etap	12
5.4.	Inicjatywa Wspólnotowa Interreg III C projekt ADEP.....	13
5.5.	Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL	15
5.6.	Europejski Program Edukacyjny Leonardo da Vinci –	16
5.7.	Program Deliver – „Innowacyjne podejście do kierowania zmianami”	17
5.8.	Projekt regionu Navarra „Regionalna sieć na potrzeby ewaluacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia	18
5.9.	PHARE 2003 SSG „Wsparcie techniczne dla instytucji programujących inicjatywy własne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.....	19
6.	Przygotowanie do nowego okresu programowania 2007 – 2013.....	19
7.	Inne programy realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy.....	20
7.1.	Współpraca z partnerami rynku pracy.....	20
7.2.	Badania socjologiczne	21
7.2.1	Ocena projektów programów edukacyjnych dla trzech specjalności animatora gospodarczego w ramach programu Leonardo da Vinci projekt „Kształcenie animatorów gospodarczych w rozszerzającej się Europie”.....	21
7.2.2	Badanie osób wyliczonych z ewidencji PUP z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy.....	22
7.2.3	Raport z badania osób rejestrujących się w bazie CV WUP w Toruniu jako poszukujących pracy za granic	22
7.2.4	Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	23
7.3.	Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej	24
7.4.	Służba Zastępca	26
7.5.	Zatrudnienie obywateli polskich za granic	26
7.5.1	Zatrudnienie obywateli polskich w ramach umów i porozumień dwustronnych.....	26

7.5.2	Zatrudnienie obywateli polskich w ramach europejskiego systemu zatrudnienia „Eures”	27
7.6.	Regionalne po rednictwo pracy oferty pracy na terenie Polski.....	28
7.6.1	Krajowe po rednictwo pracy.....	28
7.6.2	Agencje zatrudnienia.....	29
7.6.3	Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego.....	29
8.	Wykaz najwa niejszych analiz i publikacji Wojewódzkiego Urz du Pracy w Toruniu w 2006 roku	29

SPIS TABLIC, MAP I WYKRESÓW

	Wybrane dane o województwie kujawsko – pomorskim.....	31
	Pracuj cy według sekcji PKD w województwie kujawsko – pomorskim.....	32
	Pracuj cy według płci – wykres	32
	Podmioty gospodarcze według sekcji PKD w województwie kujawsko – pomorskim w 2006 roku	33
	Podmioty gospodarcze według sekcji PKD w 2006 roku – struktura	33
	Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia. Stan w ko cu okresu	34
	Bezrobotni według rodzaju działalno ci ostatniego miejsca pracy. Stan w ko cu okresu	35
	Stopa bezrobocia w Polsce i województwie kujawsko – pomorskim w latach 2001 – 2006 Stan na koniec kwartału – wykres	36
	Stopa bezrobocia według województw. Stan na 31 grudnia 2006 roku – mapa	37
	Stopa bezrobocia według powiatów – stan w dniu 31 grudnia 2006 roku – mapa	38
	Struktura bezrobotnych w województwie kujawsko – pomorskim. Stan w ko cu 2006 roku – wykresy	39

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA FUNKCJONOWANIA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM

Województwo kujawsko – pomorskie zajmuje powierzchni 17.970 km² co stanowi 5,7% obszaru kraju. W skład województwa wchodzi 19 powiatów oraz 4 miasta na prawach powiatów. Województwo kujawsko – pomorskie to 144 gminy (z tego: 17 to gminy miejskie, 35 miejsko – wiejskie oraz 92 wiejskie). W naszym regionie s 52 miasta oraz 3.580 miejscowości wiejskich.

Liczba ludności województwa (według stanu na 30.06.2006), wynosi 2 066 425 osób, co stanowi 5,4% ludności Polski. Wśród mieszkańców naszego regionu to kobiety (51,7%). Na 100 mężczyzn w województwie kujawsko – pomorskim przypada 107 kobiet. W miastach zamieszkuje 61,4% ogółu ludności. Wśród mieszkańców województwa (64,4%) jest w wieku produkcyjnym. W wieku przedprodukcyjnym znajduje się 21,1% ludności, a w poprodukcyjnym – 14,5%.

Liczba pracujących w sektorze przedsiębiorstw w II półroczu 2006 wyniosła 217 665 osób i była wyższa w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 2 214 osób.

Wskaźnik zatrudnienia według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w IV kwartale 2006 wynosił 45,6% (w III kwartale 2006 r. wynosił 44,8%). Współczynnik aktywności zawodowej mierzony według metodologii BAEL wyniósł 53,3% w III kwartale 2006 r., natomiast w IV kwartale 2006 – 53,6%.

Według danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy, w rejestrze REGON w województwie kujawsko – pomorskim w grudniu 2006 roku zarejestrowanych pozostawało 186 949 podmiotów gospodarczych. W sektorze publicznym działało 3,4% podmiotów, w sektorze prywatnym – 96,6%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2006 roku wyniosło w województwie kujawsko – pomorskim 211,7 tys. osób i było wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego o 2,9 tys. osób.

W strukturze użytkowania ziemi największą powierzchnię zajmują użytki rolne, które w ogólnej powierzchni województwa kujawsko – pomorskiego stanowi 57,1% (Polska 50,9%). Jest to jeden z wyższych wskaźników w kraju (4. miejsce). Wśród użytków rolnych 88,7% powierzchni stanowi grunty orne (w Polsce 76,8%). Znacząca większość gleb jest dobrej jakości, co sprzyja intensywnemu rozwojowi rolnictwa. Lasy i grunty leśne stanowi 23,6% terytorium (w Polsce 29,3%).

Obszar województwa kujawsko – pomorskiego charakteryzuje się znacznym różnorodnością cech przyrodniczych i kulturowych. Posiadane zasoby i walory środowiska przyrodniczego, zachowane dziedzictwo kultury, stanowi bogactwo tego regionu, są ważnymi wyznacznikami jego atrakcyjności, mocno znaczącymi w ocenach międzyregionalnej konkurencyjności. Zasoby te nie są w pełni wykorzystane, głównie z uwagi na niedostateczny stopień i standard zagospodarowania w zakresie bazy noclegowej i ogólnodostępnej infrastruktury technicznej. Istnieje możliwość szerszego rozwoju różnych form turystyki specjalistycznej np. equestrian, wioślarstwa, kolarstwa, jazdy konnej. Udział

województwa w organizacji krajowego ruchu turystycznego wynosi pod wzgl dem liczby miejsc noclegowych 4,4%, a korzystaj cych z noclegów – 4,0%.

O ile potencjał ekonomiczny i społeczny lokuje nasze województwo na rodkowym miejscu w kraju, to sytuacja na rynku pracy jest o wiele bardziej skomplikowana: województwo kujawsko – pomorskie nale y do najbardziej zagro onych zjawiskiem bezrobocia.

2. OBSŁUGA INSTYTUCJONALNA I UWARUNKOWANIA PRAWNE

Instytucjonaln obsług rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim w 2006 roku zajmowały si : Wojewódzki Urz d Pracy oraz 20 Powiatowych Urz dów Pracy. Wojewódzki Urz d Pracy funkcjonuje jako wojewódzka samorz dowa jednostka organizacyjna i wykonuje zadania samorz du województwa w zakresie realizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zadania samorz dów powiatowych w tym zakresie realizuj Powiatowe Urz dy Pracy. Trzy z nich: w Bydgoszczy, Grudzi dzu i Włocławku obejmuj swym działaniem po dwa powiaty, tzw. grodzki i ziemski. W Toruniu funkcjonuj dwa PUP: osobno dla miasta Torunia i osobno dla powiatu toru skiego.

3. CHARAKTERYSTYKA ZMIAN W BEZROBOCIU W 2006 ROKU

W roku 2006 po raz trzeci z rz du od pocz tku istnienia województwa kujawsko – pomorskiego odnotowano spadek liczby bezrobotnych (w odniesieniu do roku poprzedniego).

Według stanu na 31 grudnia 2006 roku w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowanych pozostawało 160.061 bezrobotnych. W porównaniu z ko cem roku poprzedniego liczba bezrobotnych zmniejszyła si o 27.960 osób (14,9%).

Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim.
Stan na koniec roku.

rok	liczba bezrobotnych	zmiana w %
1998	128 192	x
1999	156 309	21,9
2000	181 230	15,9
2001	205 232	13,2
2002	211 593	3,1
2003	212 066	0,2
2004	199 566	-5,9
2005	188 021	-5,8
2006	160 061	-14,9

Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach: największy – w powiecie radziejowskim (o 3,7%).

W ciągu 2006 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowało się 185.182 nowych bezrobotnych (o 0,5% mniej niż w roku poprzednim). W porównaniu z rokiem 2005 o 10,0% zmniejszyła się liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy natomiast o 1,9% wzrosła liczba osób, które do rejestrów powiatowych urzędów pracy powróciły po raz kolejny.

W 2006 roku z rejestrów wyłaczono 213.142 bezrobotnych (o 7,9% więcej niż w roku poprzednim). Najważniejszą przyczyną wyłączenia (98.182 osoby, czyli 46,1%) było podjęcie pracy (w roku poprzednim było to odpowiednio: 93.949 osób i 47,5%), przede wszystkim niesubsydiowanej (84,6% wszystkich podjęć pracy; w roku poprzednim – 81,1%). Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło w 2006 roku 83.048 bezrobotnych (o 9,0% więcej niż w roku poprzednim). Z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 15.134 bezrobotnych (o 14,8% mniej niż w roku poprzednim): przede wszystkim były to roboty publiczne (6.048 osób, o 39,6% mniej niż w roku 2005) i prace interwencyjne (4.879 osób, o 5,4% więcej). Działalność gospodarczą rozpoczęło 2.060 bezrobotnych (o 21,0% więcej niż w roku poprzednim), a 1.708 bezrobotnych podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia (o 83,3% więcej). Wśród bezrobotnych podejmujących pracę w 2006 roku dominowali mężczyźni: kobiety stanowiły w tej grupie zaledwie 43,5% (w roku poprzednim – 42,4%).

Liczba bezrobotnych według powiatów. Stan na koniec roku

POWIAT	bezrobotni			
	grudzień 2005 rok	grudzień 2006 rok	zmiana	
			w osobach	w %
Województwo razem	188 021	160 061	-27 960	-14,9
Bydgoszcz – powiat grodzki	17 411	13 717	-3 694	-21,2
Bydgoszcz – powiat ziemski	6 614	5 386	-1 228	-18,6
Grudzi dz – powiat grodzki	11 050	9 234	-1 816	-16,4
Grudzi dz – powiat ziemski	5 103	4 308	-795	-15,6
Toru - powiat grodzki	11 117	8 969	-2 148	-19,3
Toru – powiat ziemski	8 245	7 113	-1 132	-13,7
Włocławek - powiat grodzki	11 668	9 881	-1 787	-15,3
Włocławek – powiat ziemski	9 275	8 205	-1 070	-11,5
Aleksandrów Kujawski	6 013	5 496	-517	-8,6
Brodnica	7 472	6 201	-1 271	-17,0
Chełmno	5 735	4 799	-936	-16,3
Golub – Dobrzy	4 801	3 957	-844	-17,6
Inowrocław	20 010	18 382	-1 628	-8,1
Lipno	7 643	7 100	-543	-7,1
Mogilno	5 119	4 327	-792	-15,5
Nakło nad Noteci	9 637	7 973	-1 664	-17,3
Radziejów	4 193	4 037	-156	-3,7
Rypin	5 557	4 545	-1 012	-18,2
S półno Kraje skie	4 501	3 930	-571	-12,7
wiecie	9 316	7 491	-1 825	-19,6
Tuchola	5 007	4 142	-865	-17,3
W brze no	4 114	3 502	-612	-14,9
nin	8 420	7 366	-1 054	-12,5

Na zmiany w poziomie bezrobocia w 2006 roku wpłyn ły wi kszy odpływ z bezrobocia ni napływ do bezrobocia: w powiatowych urz dach pracy w województwie kujawsko – pomorskim zarejestrowało si 185.182 bezrobotnych natomiast z ewidencji wył czono 213.142 osoby.

Wskaźnik napływu do bezrobocia (liczony jako stosunek liczby nowozarejestrowanych bezrobotnych do liczby bezrobotnych według stanu na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego) wyniósł w 2006 roku 85,5% (w roku 1999 – 130,4%, w 2000 r. – 104,9%, w 2001 r. – 87,4%, w 2002 r. – 80,3%, w 2003 r. – 81,5%, w 2004 r. – 82,1%, w 2005 r. – 93,2%).

Wskaźnik odpływu z bezrobocia (liczony jako stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych do liczby bezrobotnych według stanu na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego) wyniósł w 2006 roku 103,1% (w 1999 r. – 108,5%, w roku 2000 – 89,0%, w 2001 r. – 71,4%, w 2002 r. – 77,2%, w 2003 r. – 81,3%, w 2004 r. – 89,0%, w 2005 r. – 99,0%).

Wskaźnik płynności rynku pracy (wyrażony jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby bezrobotnych nowozarejestrowanych) wyniósł w 2006 roku 57,8% (w roku 1999 – 42,6%, w 2000 r. – 43,6%, w 2001 r. – 42,4%, w 2002 r. – 48,1%, w 2003 r. – 51,3%, w 2004 r. – 51,9%, w 2005 r. – 50,5%).

Jedynie w trzech miesiącach – styczniu, lutym i grudniu – wystąpił wzrost liczby bezrobotnych, w pozostałych miesiącach poziom bezrobocia zmniejszał się.

Zmiany liczby bezrobotnych ilustruje poniższa tabela.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia
w województwie kujawsko – pomorskim w 2006 roku.

miesiące	bezrobotni		stopa bezrobocia (w %)	
	liczba	zmiana do miesiąca poprzedniego	województwo	Polska
Grudzień '2005	188 021	x	22,3	17,6
Styczeń '2006	194 937	6 916	22,8	18,0
Luty	195 268	331	22,8	18,0
Marzec	192 311	-2 957	22,5	17,8
Kwieciec	182 307	-10 004	21,6	17,2
Maj	174 468	-7 839	20,8	16,5
Czerwiec	168 344	-6 124	20,2	15,9
Lipiec	165 723	-2 621	20,0	15,7
Sierpiec	163 911	-1 812	19,7	15,5
Wrzesień	161 028	-2 883	19,4	15,2
Październik	157 523	-3 505	19,1	14,9
Listopad	157 298	-225	19,0	14,8
Grudzień '2006	160 061	2 763	19,3	14,9

Szkolenia w 2006 roku rozpoczęło 10.012 bezrobotnych (o 14,8% więcej niż w roku poprzednim), stała się pracą – 11.365 osób (o 12,5% więcej), przygotowanie zawodowe w miejscu pracy – 5.803 bezrobotnych (o 20,4% mniej niż w roku 2005). Z nowej formy aktywizacji, jak są prace społecznie użyteczne skorzystało 8.598 osób. Łącznie w 2006 roku z różnych form aktywizacji zawodowej skorzystało 50.912 bezrobotnych.

W 2006 roku do powiatowych urzędów pracy w województwie kujawsko – pomorskim wpłynęło 72.270 ofert pracy. Było to o 28,3% ofert więcej niż w roku poprzednim. Wzrost liczby ofert pracy odnotowano w 19 powiatach (od 2,4% w powiecie mogielskim do 135,0% w powiecie brodnickim). Natomiast w 4 powiatach w 2006 roku pozyskano mniej ofert niż w roku poprzednim: w powiecie grudziądzkim, w powiecie lipnowskim, w Toruniu i w powiecie radziejowskim.

W 2006 roku przedsiębiorstwa w regionie kujawsko – pomorskim rzadziej niż poprzednio dokonywały zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Do urzędów pracy wpłynęły 26 takich zgłoszeń dotyczących łącznie 1.156 osób (w roku poprzednim było to odpowiednio: 32 zgłoszenia dotyczących 1.307 osób). W konsekwencji liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładów pracy w końcu 2006 roku wyniosła 2.959 osób (o 25,5% mniej niż w grudniu 2005 r.), które stanowiły 1,8% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 2,1%).

W 2006 roku decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej województwo kujawsko – pomorskie otrzymało z Funduszu Pracy **kwotę w wysokości 133.440,3 tys. złotych** na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Rodzki te przeznaczone zostały między innymi na finansowanie programów aktywizacji bezrobotnych przez samorządy powiatowe (rodzki FP przyznane wg algorytmu – 93.408,2 tys. złotych).

Wymienione wyżej rodzki Funduszu Pracy przeznaczone są w szczególności na realizację projektów współfinansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL). Kwota ta wynosi 40.032,1 tys. zł (30% kwoty ogółem), z tego na: dofinansowanie projektów z 2005 r. – kwota 8.874,9 tys. zł (w tym na: Działanie 1.2 *Perspektywy dla młodzieży* – 5.914,9 tys. zł i Działanie 1.3 *Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia* – 2.960,0 tys. zł) oraz na realizację nowych projektów w 2006 r. – kwota 31.157,2 tys. zł (w tym na: Działanie 1.2 – 17.338,7 tys. zł i Działanie 1.3 – 13.818,5 tys. zł).

W ramach **projektów wojewódzkich**, Marszałek Województwa Kujawsko – Pomorskiego wystąpił o dodatkowe rodzki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację projektu pn. „**PRACA I ŚRODOWISKO 2006**” i „**PRACA I ŚRODOWISKO 2006 – II ETAP**”, który jest realizowany przy współpracy Kujawsko – Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urzędów Wodnych we Włocławku, Departamentu Rolnictwa i Aktywizacji Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu oraz powiatowych urzędów pracy współpracujących z gminami i gminnymi spółkami wodnymi.

W ramach **własnych projektów** samorząd powiatowy złożył 92 wnioski na łączną kwotę w wysokości 65.136,77 tys. złotych. Minister Pracy i Polityki Społecznej przyznał **dotychczasowe środki** na realizację programów **w wysokości 21.912,80 tys. złotych**.

Po rozdysponowaniu ww. funduszy na aktywizację zawodów bezrobotnych, **samorządy powiatowe opracowały 94 wnioski** na łączną kwotę 82.390,40 tys. zł **o dotychczasowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra**.

Łącznie województwo kujawsko – pomorskie w 2006 roku na aktywizację bezrobotnych otrzymało z Funduszu Pracy środki w wysokości 158.453,10 tys. zł (w roku 2005 było to 149.463,5 tys. zł).

W 2006 roku nastąpiły dalsze korzystne zmiany w strukturze wydatków Funduszu Pracy (dane na podstawie *MGiP-02 Sprawozdanie o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2006 roku*). Udział środków przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych wzrósł z 37,1% w 2005 roku do 39,7%, natomiast środki wydatkowane na zasiłki dla bezrobotnych stanowiły 55,6% (wobec 58,4% w roku 2004).

STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY

Wyszczególnienie	2005 rok		2006 rok			
	w tys. zł	udział w %	w tys. zł	udział w %	zmiana	
					w tys. zł	w %
wydatki ogółem	400 568,4	100,0	397 578,3	100,0	-2 990,1	-0,7
zasiłki i świadczenia	233 865,4	58,4	225 589,1	56,7	-8 276,3	-3,5
w tym zasiłki dla bezrobotnych	233 865,4	58,4	221 033,1	55,6	-12 832,3	-5,5
programy przeciwdziałania bezrobociu	148 489,6	37,1	157 695,6	39,7	9 206,0	6,2
pozostałe	18 213,4	4,5	14 293,6	3,6	-3 919,8	-21,5

ródło: Sprawozdanie o dochodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień 2005 i 2006 r.

4. STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO – POMORSKIM

Najbardziej istotne cechy sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim w końcu 2006 roku to:

- utrzymuje się **wysoka stopa bezrobocia** – w grudniu 2006 roku 19,3%, podczas gdy dla całej Polski wskaźnik ten wyniósł 14,9%. W odniesieniu do grudnia 2005 roku stopa bezrobocia w województwie kujawsko – pomorskim zmniejszyła się o 3 punkty procentowe (w Polsce w tym samym czasie odnotowano spadek o 2,7 pkt. proc.),

- w dalszym ciągu utrzymuje się **duże zróżnicowanie w poziomie bezrobocia pomiędzy powiatami województwa**: najniższe poziomy stopy bezrobocia występują w powiatach grodzkich Bydgoszczy (8,5%) i Toruniu (9,8%), najwyższe w powiatach: grudziądzkim (28,8%) i inowrocławskim (28,2%),
- **wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet** – 58,6% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 55,2%),
- **wysoki poziom bezrobocia na terenach wiejskich** – 45,4% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 44,5%),
- **znaczny udział wśród bezrobotnych ludzi młodych** – osoby do 25 roku życia stanowią 21,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem – 23,5%),
- **duży udział wśród bezrobotnych osób długotrwale bezrobotnych** – 68,4% (przed rokiem – 68,2%),
- **niski poziom kwalifikacji zawodowych bezrobotnych** – obecnie 70,1% bezrobotnych legitymuje się wykształceniem nie wyższym niż zasadnicze zawodowe (przed rokiem – 71,4%),
- utrzymuje się **niski udział osób uprawnionych do zasiłku** w ogólnej populacji bezrobotnych – 16,1% ogółu bezrobotnych (tak samo, jak w końcu 2005 r.).

5. REALIZACJA PROGRAMÓW RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, działając jako samorządowa jednostka organizacyjna, jest bezpośrednio zaangażowany w realizację wielu programów rynku pracy. Do najważniejszych należą programy współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego: Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.

5.1. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL) jest programem służącym realizacji założeń Europejskiej Strategii Zatrudnienia oraz Narodowego Planu Działania na Rzecz Zatrudnienia.

Podstawowym celem tego programu jest zwiększenie zatrudnienia i wzrost udziału osób aktywnych zawodowo, a także budowa społeczeństwa otwartego – opartego na wiedzy.

Cele SPO RZL realizowane są poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy, w ramach działań określonych w trzech priorytetach:

- Priorytet 1 – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej,
- Priorytet 2 – Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy,
- Priorytet 3 – Pomoc techniczna.

Instytucją odpowiedzialną za realizację SPO RZL jest Departament Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu pełni rolę instytucji wdrażającej – jednostki odpowiedzialnej za wdrażanie i prawidłową realizację dwóch działań w ramach Priorytetu 1 SPO RZL na poziomie regionalnym:

- Działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”,
- Działanie 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”.

Działanie 1.2 skierowane jest do bezrobotnej młodzieży poniżej 25 roku życia (w tym także rozpoczęcia działalności gospodarczej) – pozostających bez pracy do 24 miesięcy oraz bezrobotnych absolwentów wszystkich typów szkół.

Działanie 1.3 skierowane jest do osób bezrobotnych powyżej 25 roku życia – pozostających bez pracy przez okres do 24 miesięcy (z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów).

Beneficjentami uprawnionymi do składania wniosków w ramach obu tych Działań od 2005 r. są powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko – pomorskiego.

Formy wsparcia proponowane osobom bezrobotnym w ramach Działania wdrażanych przez WUP:

- usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy z uwzględnieniem indywidualnych planów działania,
- szkolenia zawodowe, w tym wykorzystujące najnowsze osiągnięcia techniczne, mające na celu dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy poprzez nabycie kwalifikacji, podniesienie kwalifikacji lub ich zmian,
- staże i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy,
- doradztwo, szkolenia oraz przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- zatrudnienie subsydiowane.

W 2006 roku WUP w Toruniu realizował zadania Instytucji Wdrażającej na podstawie Ramowych Planów Realizacji Działania, zaakceptowanych przez Zarząd Województwa, a następnie zatwierdzonych przez Komitet Sterujący (KS) dla Priorytetu 1 SPO RZL.

W I i II kwartale 2006 r. – kontynuowanych było 40 projektów powiatowych urzędów pracy z terenu całego województwa kujawsko - pomorskiego – realizowanych od kwietnia 2005 r. do czerwca 2006 r.:

- 20 projektów w ramach Działania 1.2 „*Perspektywy dla młodzieży*”. Łącznie w ramach tych projektów wydatkowano 32.650.802,02 zł, z czego w 2006 r. – 7.897.665,97 zł. Pomoc objęto 9.729 osób, z czego w 2006 r. - 4.866 osób. Dzięki uczestnictwu w projektach bezpośrednio po ich zakończeniu 3.763 osoby znalazły zatrudnienie, a 300 podjęło działalność gospodarczą (efektywno zatrudnieniowa wyniosła – 41,76%).
- 20 projektów w ramach Działania 1.3 „*Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia*”. Łącznie w ramach tych projektów wydatkowano 19.873.049,98 zł, z czego w 2006 r. – 3.855.522,74 zł. Pomoc objęto 6.096 osób, z czego w 2006 r. – 2.423 osoby. Dzięki uczestnictwu w projektach 2.139 osób

znalazło zatrudnienie, a 742 podjęło samozatrudnienie (efektywno zatrudnieniowa – 47,26%).

Ostateczne rozliczenie finansowe ww. projektów nastąpiło w styczniu 2007 roku po zweryfikowaniu przez WUP wszystkich poniesionych wydatków i zatwierdzeniu rozliczeń końcowych poszczególnych PUP.

W dniu 31 marca 2006 r. w ramach obu Działów podpisano 40 umów o dofinansowanie projektów (okres realizacji: styczeń 2006 r. – czerwiec 2007 r.) o wartości 58.286.584,00 zł (włącznie z wkładem własnym wniesionym przez poszczególne powiaty), z czego:

- w Działaniu 1.2 – 33.409.392,00 zł,
- w Działaniu 1.3 – 24.877.192,00 zł.

W związku z nowelizacją Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego we wrześniu 2006 r. podpisano ze wszystkimi beneficjentami aneksy do umów zawartych w marcu 2006 r.

Kolejne zmiany we wszystkich zawartych umowach miały miejsce w związku ze zwiększeniem przez Instytucję Zarządzającą kwoty dostępnej dla województwa w 2007 roku – w ramach Działów 1.2 i 1.3 SPO RZL z alokacji 2004 – 2006. Na mocy aneksów podpisanych 22 grudnia 2006 r. wartość wydatków projektów zwiększyła się łącznie o 29.268.725,00 zł, okres ich realizacji uległ wydłużeniu do końca października 2007 r., a termin ponoszenia wydatków został wydłużony do końca listopada 2007 r.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. aktualna wartość projektów, znajdujących się w trakcie realizacji to 87.905.510,00 zł, z czego:

- w Działaniu 1.2 – 38.423.791,00 zł,
- w Działaniu 1.3 – 49.481.719,00 zł.

Narastając od maja 2004 roku do końca grudnia 2006 roku w województwie kujawsko – pomorskim w ramach Działów 1.2 i 1.3 SPO RZL podpisano umowy na łączną kwotę 169.634.310,00 zł.

- w Działaniu 1.2 wydatkowano 32.542.338,39 zł. Pomoc objęto łącznie 13.548 osób (w tym: poradnictwem zawodowym – 11.996, pośrednictwem pracy – 9.778, szkoleniami – 1.683, stażami – 10.058, przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy – 781, subsydiowanym zatrudnieniem – 13; jednorazowe rodki na rozpoczęcie działalności otrzymało 298 osób).
- w Działaniu 1.3 wydatkowano 23.388.640,13 zł. Pomoc objęto łącznie 8.230 osób (w tym: poradnictwem zawodowym – 8.210, pośrednictwem pracy – 5.184, szkoleniami – 2.628, przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy – 4.156, zatrudnieniem subsydiowanym – 65, jednorazowe rodki na rozpoczęcie działalności otrzymało 921 osób).

Na koniec 2006 r. województwo kujawsko – pomorskie, z kwotą ok. 18.200.000,00 EURO (ok. 69.239.000,00 zł), znajdowało się na trzecim miejscu w kraju pod względem wysokości kwoty zrefundowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach projektów realizowanych w Działaniach 1.2 i 1.3 SPO RZL.

5.2. ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO

Wojewódzki Urząd Pracy jako Beneficjent Końcowy, z upoważnienia Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego, w 2006 roku kontynuował realizację zadań związanych z wdrażaniem Działania 2.1 „Rozwój umiejętności powiązanych z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”, 2.3 „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa” oraz 2.4 „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi” 2. Priorytetu Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) w okresie programowania 2004 – 2006.

Celem projektów realizowanych w Działaniu 2.1 ZPORR jest zwiąszenie mobilności zawodowej mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów regionalnego rynku pracy w warunkach członkostwa w UE, a także lepsze dostosowanie potrzeb szkoleniowych i kwalifikacji mieszkańców do wymogów regionalnego rynku pracy. Dominującą grupą projektów w Działaniu 2.1 ZPORR stanowią projekty szkoleniowe skierowane do pracujących osób dorosłych – 53 projekty. Tematyka szkoleń realizowanych w niniejszym Działaniu przedstawia się następująco:

- kursy językowe (największa grupa szkoleń)
- szkolenia komputerowe
- szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe
- projekty, które w swojej tematyce zawierają zarówno szkolenia językowe, komputerowe jak i podwyższające kwalifikacje

Pozostałe projekty skierowane są m.in. do pielęgniarek i położnych, doradców rolniczych, rolników i domowników, studentów oraz instytucji rynku pracy. Spośród 64 realizowanych w Działaniu 2.1 projektów 4 mają charakter kompleksowy.

Na koniec 2006 roku, w przypadku Działania 2.1 ZPORR „Rozwój umiejętności powiązanych z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”, wartość wszystkich 64 umów o dofinansowanie projektów podpisanych przez WUP od początku realizacji Działania 2.1 ZPORR wynosiła: 33.214.365,39 zł. Wsparciem w ramach tych projektów zostanie objętych 18 890 osób.

W 2006 r. 8 projektów o łącznej wartości 2.288.523,05 zł zostało zakończonych i potwierdzonych przez kontrolę końcową. Niniejsze projekty objęły grupę 1.373 osób, w tym 406 rolników i domowników. Tematyka projektów dotyczyła szkoleń językowych, komputerowych, szkoleń z szybkiego czytania i technik pamięciowych oraz szkoleń z zakresu agroturystyki.

W ramach Działania 2.3 według stanu na grudzień 2006 r. WUP w Toruniu pełniąc funkcję Beneficjenta Końcowego (z upoważnienia Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego) podpisał 17 umów o dofinansowanie projektów z EFS i budżetu państwa. Wartość zakontraktowanych środków to: 7.469.411,30 zł (proces kontraktacji środków dla Działania 2.3 ZPORR zakończono). Docelowo w ramach realizowanych projektów pomoc zostanie objętych 1 900 osób, w tym rolnicy i domownicy oraz inne osoby zatrudnione w rolnictwie z województwa kujawsko – pomorskiego.

Celem projektów realizowanych w ramach Działania 2.3 jest dostosowywanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno – ekonomicznych oraz przygotowywanie ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich poprzez stworzenie warunków ułatwiających osobom zatrudnionym w rolnictwie znalezienie zatrudnienia poza sektorem rolnym. Wsparcie w ramach Działania skierowane jest do rolników i domowników oraz innych osób zatrudnionych w rolnictwie chcących podjąć zatrudnienie w sferze pozarolniczej. Kursy i szkolenia zawodowe w ramach Działania 2.3 charakteryzują się bardzo szerokim przekrojem tematycznym. Wisko projektów realizowanych w Działaniu 2.3 ma charakter kompleksowy, ponieważ poza szkoleniami zawodowymi oferuje takie formy wsparcia jak usługi doradcze, pośrednictwo pracy oraz informacji zawodowej.

W II półroczu 2006 r. jeden projekt został zakończony i potwierdzony przez kontrolatorów, co oznacza, że w sumie od początku realizacji Działania zakończyła się realizacja 3 projektów.

W ramach **Działania 2.4 ZPORR „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi”**, według stanu na koniec 2006 roku, WUP podpisał 11 umów o dofinansowanie projektów na kwotę 7 108 835,66 zł, a wsparciem docelowym zostanie objętych 1 570 osób.

Celem projektów realizowanych w ramach Działania 2.4 jest dostosowanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno – ekonomicznych oraz przygotowywanie ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy poprzez zmianę kwalifikacji osób zagrożonych utratą zatrudnienia.

Realizowane w ramach Działania 2.4 ZPORR projekty, skierowane do osób zagrożonych utratą pracy z powodów restrukturyzacyjnych, oferują szkolenia zawodowe m.in. w zakresie kierowcy wózków widłowych, analityka komputerowego, asystentki – sekretarki, księgowości komputerowej, kierowcy kategorii C z uprawnieniami na przewóz rzeczy, spawacza, nowoczesnego sprzedawcy z obsługą kasy fiskalnej i komputera. Ponadto wisko projektów realizowanych w Działaniu (9 z 11) ma charakter kompleksowy, ponieważ poza szkoleniami zawodowymi oferuje takie formy wsparcia jak usługi doradcze, pośrednictwo pracy, informacji zawodowej, a także subsydiowane zatrudnienie (1 projekt).

5.3. PRACA I ŚRODOWISKO 2006, PRACA I ŚRODOWISKA 2006 – II ETAP

W 2006 roku, przy współpracy Kujawsko – Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urzędów Wodnych we Włocławku, Departamentu Rolnictwa i Aktywizacji Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego w Toruniu oraz Powiatowych Urzędów Pracy (19 PUP) działających we współpracy z gminami i gminnymi spółkami wodnymi, WUP realizował Program **„PRACA I ŚRODOWISKO 2006”** i **„PRACA I ŚRODOWISKO – II etap”**. Była to kontynuacja programów realizowanych w naszym województwie w ubiegłych latach, między innymi:

- Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich Program Reorientacji/Przekwalifikowa Komponent B-1 w latach 2002-2004. Usługi okresowego zatrudnienia realizowane w ramach ww. Programu, dotyczyły przede wszystkim prac melioracyjnych.
- Programu „BEZPIECZNA DOLINA 2005”, który był realizowany w województwie kujawsko-pomorskim w 2005 roku.

Najwi kszy sukcesem realizacji Programu w odniesieniu do bezrobotnych było umo liwienie im aktywizacji zawodowej, uzyskanie mo liwo ci sezonowego zatrudnienia, zdobycie do wiadczenia zawodowego przez osoby długotrwałe bezrobotne cz sto zagro one wykluczeniem społecznym, a przede wszystkim podwy szenie dochodów aktywizowanych osób i ich rodzin.

Ł cznie w 2006 roku w ramach Programu „PRACA I RODOWISKO 2006” i „PRACA I RODOWISKO 2006 – II ETAP” województwo kujawsko – pomorskie pozyskało 3.100,00 tys. zł, dzi ki którym powiatowe urz dy pracy zaktywizowały 855 osób.

5.4. INICJATYWA WSPÓLNOTOWA INTERREG IIC PROJEKT ADEP

Od 2004 roku województwo kujawsko – pomorskie uczestniczy w realizacji Projektu ADEP „**Rozwijanie, eksperymentowanie i utrwalanie innowacyjnych działań wspierania terytoriów**” w ramach Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIC Południe. Nadrz dnym celem INTERREG IIC jest poprawa efektywno ci polityk i instrumentów rozwoju regionalnego i spójno ci poprzez wymian informacji oraz wzajemne wykorzystywanie do wiadcze . Oprócz naszego regionu w Programie bior udział: Region Midi – Pyrenees, który jest Partnerem Wiod cym, Region Navarra (Hiszpania), Region Toskania (Włochy), Region Pohjois Suomi (Finlandia), Region Border Midland And Western (Irlandia), Województwo Podkarpackie (Polska). W województwie kujawsko – pomorskim realizowane s trzy subprojekty:

- subprojekt w obszarze Lokalne programy zatrudnienia *„Zacznijmy od tego, co posiadamy... – Nowe metody wykorzystania lokalnych zasobów”* realizowany przez Stowarzyszenie „Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego”.
- subprojekt w obszarze Poprawa jako ci terytorium *„Bogactwo kulturowe regionu inspiracją rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich w województwie kujawsko – pomorskim”* realizowany przez Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego PARTNER w Bydgoszczy.
- subprojekt w obszarze Poprawa jako ci terytorium *„Znaki Europy - dziedzictwo kulturowe i historyczne jako czynnik rozwoju lokalnego”* realizowany przez Pomorsko – Kujawskie Centrum Demokracji Lokalnej w Bydgoszczy.

W 2006 roku do najwa niejszych działań WUP w Toruniu w ramach realizacji Projektu ADEP nale ało:

- uczestnictwo w dniach 27 - 28 kwietnia w Tleniu seminarium „Korzy ci i mo liwo ci wynikaj ce z identyfikacji produktów regionalnych i tradycyjnych na przykładzie kuchni borowiackiej i podkarpackiej”. Seminarium organizowane było przez Urz d Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego

w Toruniu. Seminarium skierowane było przede wszystkim do producentów produktów tradycyjnych i regionalnych z województwa kujawsko – pomorskiego i podkarpackiego w celu wymiany doświadczeń związanych z promocją i aktywizacją działań mających na celu rozwijanie rynku polskich produktów regionalnych i tradycyjnych na terenie kraju i Unii Europejskiej. Uczestnikami seminarium byli również przedstawiciele Lokalnych Grup Działania z terenu województwa kujawsko – pomorskiego, a także instytucji z otoczenia rolnictwa. W trakcie seminarium przedstawiciel WUP zaprezentował referat pt. „Projekt ADEP w regionie kujawsko – pomorskim. Lokalny Rozwój Zatrudnienia”.

- zorganizowanie w dniu 12 maja 2006 r. konferencji pn. „Regionalny rynek pracy wobec wyzwania nowego okresu programowania: 2007 – 2013”. Celem konferencji była próba oceny szans i zagrożeń dla funkcjonowania rynku pracy w regionie kujawsko – pomorskim w nowym okresie programowania. Oceny tej dokonano z punktu widzenia kluczowych instytucji rynku pracy oraz naukowców profesjonalnie zajmujących się rynkiem pracy. Ocenie były poddane zarówno dotychczasowe procesy zachodzące na rynku pracy, jak i aktualne oraz przewidywane działania instytucjonalne. Głównym elementem konferencji było przedstawienie roli lokalnych rynków pracy na przykładzie subprojektu realizowanego w ramach programu INTERREG IIC projekt ADEP „*Zacznijmy od tego, co posiadamy.... – Nowe metody wykorzystania lokalnych zasobów*”. W konferencji udział wzięli m.in. przedstawiciel Komisji Europejskiej Dyrektor w Sekcji C Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych, Urzędnik Komitetu Integracji Europejskiej, Dyrektor Departamentu Zarządzania EFS w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, członkowie zespołu wdrażającego projekt ADEP w województwie kujawsko – pomorskim a także realizatorzy podprojektów. Na konferencji obecni byli również: przedstawiciele starostw powiatowych województwa kujawsko – pomorskiego, reprezentanci Powiatowych Urzędów Pracy, przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, Urzędu Wojewódzkiego, Torunskiej Agencji Rozwoju Regionalnego oraz reprezentanci organizacji pozarządowych. Łącznie w konferencji udział wzięło ok. 100 osób. Wybrane referaty z tej konferencji zostały stanowiąc osobną publikację, którą przekazano uczestnikom innych zebrań i seminariów.
- zorganizowanie w dniu 9 czerwca w Łojewie seminarium poświęconego propagowaniu rezultatów projektu „*Zacznijmy od tego, co posiadamy... – Nowe metody wykorzystania lokalnych zasobów*” realizowanego przez Stowarzyszenie „Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego”.
- uczestnictwo (w dniu 22 września 2006 r.) w konferencji podsumowującej realizację projektu „*Znaki Europy – dziedzictwo kulturowe i historyczne*” zorganizowanej przez Pomorsko – Kujawskie Centrum Demokracji Lokalnej w Bydgoszczy. W trakcie konferencji przedstawiciel WUP wygłosił referat pt. „Współpraca międzyregionalna w nowym okresie programowania 2007 – 2013”.

- uczestnictwo w dniu 6 października 2006 r. w konferencji pt. „Znaczenie produktów tradycyjnych w rozwoju terenów wiejskich”, która była podsumowaniem realizacji projektu „*Bogactwo kulturowe regionu inspiracją rozwoju gospodarczego terenów wiejskich województw kujawsko – pomorskiego*”, udział w niej wzięli m.in. przedstawiciele regionu Toskanii. W trakcie konferencji przedstawiciel WUP zaprezentował referat pt. „Projekt ADEP w regionie kujawsko – pomorskim. Jego znaczenie dla rozwoju lokalnego”.
- zorganizowanie, wspólnie ze Stowarzyszeniem „Partnerstwo Powiatu Inowrocławskiego”, w dniu 23 października 2006 r. konferencji pn. „Inicjatywy lokalne dla rozwoju rynku pracy na obszarach wiejskich”. Celem konferencji było zaprezentowanie rezultatów projektu „*Zacznijmy od tego, co posiadamy...- Nowe metody wykorzystania lokalnych zasobów*” realizowanego przez Stowarzyszenie Powiatu Inowrocławskiego oraz zaprezentowanie innych lokalnych inicjatyw dla aktywizacji rynku pracy. Uczestnicy konferencji wysłuchali m.in. wystąpienia działacza samorządu województwa na rzecz aktywizacji obszarów wiejskich oraz doświadczeń wypracowanych w trakcie wdrażania inicjatywy Leader+. W konferencji udział wzięło około 100 osób, byli to między innymi przedstawiciele instytucji samorządowych województwa, samorządów powiatowych i gminnych biorących udział w realizacji subprojektu, przedstawiciele społeczności lokalnych, a także organizacje pozarządowe zainteresowane rozwojem obszarów wiejskich.

5.5. INICJATYWA WSPÓLNOTOWA EQUAL

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu jest partnerem w projekcie **Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL „Partnerstwo – Rodzina – Równość – Praca”**. Administratorem projektu w 2005 roku był Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, a od 9 lutego 2006 r. jest Kujawsko – Pomorska Fundacja Gospodarcza „Pro Europa”. Projekt dotyczy tematu *G – Godzenie życia rodzinnego i zawodowego oraz ponowna integracja kobiet i mężczyzn, którzy opuścili rynek pracy, poprzez rozwój bardziej elastycznych i efektywnych form organizacji pracy oraz działań towarzyszących*.

Projekt realizowany jest przez Partnerstwo, które tworzą m.in. Kujawsko - Pomorska Fundacja Gospodarcza „Pro Europa”, Izba Przemysłowo - Handlowa w Toruniu, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wojewódzki Urząd Pracy odpowiedzialny jest za przygotowanie i przeprowadzenie rekrutacji beneficjentów projektu oraz upowszechnienie rezultatów projektu w środowisku instytucji rynku pracy.

Projekt adresowany jest do 3 grup kobiet (łącznie 75 osób):

- kobiet bezrobotnych z nieaktualnymi umiejętnościami zawodowymi powstałymi w wyniku długiej nieobecności na rynku pracy spowodowanej wychowywaniem dzieci (25 osób);
- kobiet pracujących, którym opieka nad małoletnimi dziećmi utrudnia rozwój zawodowy i potencjalny awans (25 osób);

- kobiet pracujących narażonych na utratę pracy ze względu na planowane macierzyństwo (25 osób).

W 2006 roku w ramach realizacji projektu EQUAL Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu uczestniczył m. in. w rekrutacji beneficjentek Grupy I (Praca pod Patronatem, Praca na własny rachunek).

W ramach prac związanych z rekrutacją do pracy w systemie telepracy wykonano poniższe zadania:

- opracowanie kryteriów naboru beneficjentek chcących przejść na system telepracy,
- wsparcie merytorycznie osoby zajmujące się rekrutacją ze strony IPH. (pomoc przy konstruowaniu narzędzi rekrutacyjnych).

5.6. EUROPEJSKI PROGRAM EDUKACYJNY LEONARDO DA VINCI

W ramach kolejnej edycji Programu Leonardo da Vinci w 2003 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu podjął współpracę z Akademią Techniczno – Rolniczą w Bydgoszczy (obecnie Uniwersytet Technologiczno – Przyrodniczy), Kujawsko – Pomorskim Związkiem Pracodawców i Przedsiębiorców w Bydgoszczy, Bydgoskim Domem Techniki NOT w Bydgoszczy, a także partnerami zagranicznymi w ramach projektu pn. **„Kształcenie animatorów gospodarczych w rozszerzającej się Europie”**.

Celem projektu jest rozszerzenie umiejętności absolwentów uczelni, kadry i pracowników przedsiębiorstw oraz pracowników administracji publicznej o obszar kultury technologicznej i przedsiębiorczości poprzez opracowanie programów kształcenia animatorów gospodarczych w trzech specjalnościach, tj.: „Animowanie rozwoju technologicznego”, „Animowanie rozwoju regionalnego” oraz „Animowanie przedsiębiorczości”.

W I półroczu 2006 r. Wojewódzki Urząd Pracy wziął udział w ocenie projektów programów edukacyjnych przygotowanych dla trzech specjalności animatora gospodarczego oraz przeprowadził ocenę zewnętrzną w różnorodności instytucji regionalnych. Wyboru instytucji dokonano na podstawie dotychczasowej współpracy w ramach realizowanego projektu w zakresie badania zapotrzebowania na animatora gospodarczego oraz pogłębionego badania na animatora gospodarczego przeprowadzonych w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 r.

W ramach upowszechniania Projektu Wojewódzki Urząd Pracy przygotował folder promujący jego realizację, który został przekazany partnerom instytucjonalnym i społecznym oraz delegacjom zagranicznym odwiedzającym WUP podczas wizyt studyjnych. Powielono i rozesłano także do partnerów folder przygotowany przez Akademię Techniczno – Rolniczą w Bydgoszczy.

W październiku 2006 roku przedstawiciele WUP uczestniczyli w seminarium pt. „Kształcenie animatorów gospodarczych” zorganizowanym przez Bydgoską Federację Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych NOT.

W dniu 18 listopada 2006 r. w Akademii Techniczno – Rolniczej w Bydgoszczy odbyło się spotkanie inauguracyjne szkolenia z zakresu „Animator przedsięwzięcia” oraz „Animator rozwoju regionalnego”.

W dniu 27 listopada 2006 roku w Pieczyskach Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu, zorganizował seminarium pt. „Realizacja projektu kształcenie animatorów gospodarczych w rozszerzającej się Europie” w ramach programu Leonardo da Vinci. Uczestnikami seminarium byli m.in. dyrektorzy powiatowych urzędów pracy z województwa kujawsko – pomorskiego. Seminarium miało na celu zaprezentowanie dotychczas zrealizowanych zadań oraz uzyskanych efektów. Przedstawione zostały zagadnienia związane z realizacją projektu animatorów gospodarczych w ramach jego trzech specjalności oraz następujące zagadnienia:

- charakterystyka realizowanego projektu w ramach Programu Leonardo da Vinci;
- badanie popytu na animatorów gospodarczych, ocena projektów programów edukacyjnych;
- charakterystyka zawodowa animatorów gospodarczych;
- programy studiów dla animatorów gospodarczych.

5.7. PROGRAM DELIVER „INNOWACYJNE PODEJŚCIE DO KIEROWANIA ZMIANAMI”

Zgodnie z Uchwałą Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 11 sierpnia 2004 roku WUP w Toruniu uczestniczy w projekcie DELIVER „Innowacyjne podejście do kierowania zmianami”. W ramach ww. projektu tut. Urząd brał udział w spotkaniach Międzynarodowej Grupy Roboczej oraz wizytach studyjnych.

W marcu 2006 roku w Norrköping w Szwecji odbyło się trzecie z czterech planowanych spotkań Międzynarodowej Grupy Roboczej. W spotkaniu uczestniczył również ewaluator projektu, którego zadaniem będzie przedstawienie raportu podsumowującego realizację projektu DELIVER. Na spotkaniu zostały zaprezentowane pilotażowe projekty realizowane w Edynburgu (8 projektów – m.in. z zakresu pomocy dla osób wykluczonych społecznie, dla imigrantów, studentów) oraz Östergötland (Szwecja – 6 projektów m.in. z zakresu rozwoju przedsięwzięcia, szkoleń zawodowych, kompetencji pracowników), nad którymi w dalszej części programu uczestnicy w grupach prowadzili dyskusje.

W maju 2006 r. odbyła się wizyta studyjna w Linköping w Szwecji. Tematyka wizyty dotyczyła promocji przedsięwzięcia, funkcjonowania instytucji lokalnych i regionalnych urzędów pracy oraz współpracy szkół i przedsiębiorstw w kształtowaniu edukacji młodzieży odpowiadającej wymogom rynku pracy.

Czwarte i ostatnie spotkanie Międzynarodowej Grupy Roboczej odbyło się w sierpniu 2006 r. w Edynburgu (Szkocja). Celem spotkania było podsumowanie dotychczasowej realizacji działań, spotkań i wizyt studyjnych partnerów, refleksje partnerów nad korzyściami z uczestnictwa w projekcie. Tematyka spotkania dotyczyła także ewaluacji projektu i dyskusji nad Artykułem 6, wskazaniami jako celowymi i ilościami oraz możliwościami upowszechnienia rezultatów przez każdego

z partnerów. Reprezentanci województwa kujawsko-pomorskiego przedstawili aktualną sytuację społeczno-gospodarczą naszego regionu. Prezentacja pn. „Przystosowywanie się do zmian na rynku pracy i systemu wsparcia na poziomie regionalnym” obejmowała takie zagadnienia jak: sytuacja na rynku pracy w Polsce i regionie kujawsko – pomorskim, reakcja systemu (polityka, programy, instytucje), migracja.

W październiku 2006 r. odbyła się kolejna wizyta studyjna. Została ona zorganizowana w Edynburgu (Szkocja). Tematyka wizyty obejmowała: samozatrudnienie studentów i absolwentów (Szkoła Przedsiębiorczości przy Uniwersytecie Napier), kształcenie umiejętności zatrudnieniowych wśród studentów (Biuro Zatrudnienia Studentów Jobzone@etc Telford College), usługi szkoleniowe dla osób bezrobotnych z zakresu kształcenia „miękkich” umiejętności zatrudnieniowych (Program „Get On”), usługi doradcze dla osób poszukujących pracy oraz z zakresu kształtowania własnej kariery zawodowej (Centrum Kariery Szkocji w Edynburgu), sieć współpracy pomiędzy podmiotami z regionu odpowiedzialnymi za realizację zadań m.in. z zakresu zatrudnienia i rozwoju (Edynburskie Porozumienie na rzecz Zatrudnienia „Joined Up for Jobs” i Akademie Zatrudnieniowe) oraz organizacji targów pracy (Careers Scotland Jobs Fair).

W 2006 r. zakończono realizację działań merytorycznych w ramach projektu. Konferencja podsumowująca jego realizację zaplanowana została na luty 2007 r.

5.8. PROJEKT REGIONU NAVARRA „REGIONALNA SIEĆ NA POTRZEBY EWALUACJI EUROPEJSKIEJ STRATEGII ZATRUDNIENIA”

W dniach 13 – 15 grudnia 2006 r. w Pamplonie (Hiszpania) odbyło się spotkanie robocze i seminarium w ramach projektu regionu Navarra „Regional Network for EES Evaluation” (Regionalna Sieć na potrzeby ewaluacji Europejskiej Strategii Zatrudnienia). Gospodarzami spotkania i seminarium był Departament Współpracy z Zagranicą oraz Departament Promocji i Zatrudnienia w Pamplonie. Podczas seminarium omówiono m.in.: fazy realizacji projektu oraz produkty projektu, zagadnienia związane z monitoringiem i ewaluacją w działaniach publicznych służących zatrudnieniu, przedstawione zostały wskaźniki, którymi posługuje się WUP w Toruniu przy podziale środków FP, a także wskaźniki wykorzystywane w SPO RZL i ZPORR, pokazano również praktyczne wykorzystanie wskaźników na potrzeby Regionalnego Planu Działania na Rzecz Zatrudnienia.

Seminarium zakończył dyrektor generalny Jose Angel Zubiaur dziękując uczestnikom i gratulując rezultatów projektu oraz przedstawicielom kujawsko – pomorskiego za wniesiony wkład i współpracę.

5.9. PHARE 2003 SSG „WSPARCIE TECHNICZNE DLA INSTYTUCJI PROGRAMUJĄCYCH INICJATYWY WŁASNE W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO”

W dniu 30 listopada 2005 r. pomiędzy Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości a konsorcjum LRDP Ltd. i Kantor Polska Sp. z o.o., pełniącym funkcję Wykonawcy, została podpisana umowa dotycząca realizacji projektu pn. „Wsparcie techniczne dla instytucji programujących inicjatywy własne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego” w ramach Phare 2003 Spójna Społeczna i Gospodarcza (nr umowy: PL2003/004-379/05.01_04). Jego beneficjentem był m.in. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.

W projekcie przewidziano usługi doradczo - szkoleniowe oraz wizyty studyjne do Hiszpanii. Do zakresu potrzeb szkoleniowych zgłoszonych przez WUP w Toruniu należały głównie: Regionalny Plan Działania na Rzecz Zatrudnienia, obieg i kwalifikowalność dokumentów finansowych EFS oraz stosowanie prawa zamówień publicznych.

Realizacja projektu „Wsparcie techniczne dla instytucji programujących inicjatywy własne w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego” w ramach Phare 2003 SSG zakończyła się 30 września 2006 r.

6. PRZYGOTOWANIE DO NOWEGO OKRESU PROGRAMOWANIA 2007 – 2013

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu jest zaangażowany w przygotowanie regionu do nowego okresu programowania 2007 – 2013. W okresie programowania 2007 – 2013 będzie realizowanych osiem programów operacyjnych, jednym z nich będzie Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL). Dokument ten zawiera całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2007 - 2013. Działania w nim przewidziane zostały ujęte w opisach Priorytetów (11 Priorytetów), których realizacja będzie odbywała się na poziomie centralnym, a także regionalnym (Priorytety VII – X).

Celem PO KL jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.

W ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na wsparcie dla struktur i systemów administracyjnych państwa. Samorząd Województwa odpowiedzialny będzie za wdrażanie komponentu regionalnego, w ramach którego przewiduje się wsparcie dla Zasobów Ludzkich w regionie, w tym wsparcie na efektywne rozwiązywanie problemów bezrobocia, integracji społecznej, rozwój przedsiębiorczości, adaptacji przedsiębiorstw, rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, transferu wiedzy, oraz rozwój obszarów wiejskich.

Wysokość środków finansowych na realizację komponentu regionalnego PO KL dla województwa kujawsko – pomorskiego, w okresie programowania lat 2007 – 2013 wyniesie ok. 375 mln Euro (w tym środki z EFS wyniosą 318,8 mln Euro).

Wielko wsparcia komponentu regionalnego z EFS w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi ~153 Euro. Ze względu na szeroki zakres wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2007 – 2013 prawie każdy z mieszkańców województwa kujawsko – pomorskiego będzie objęty wsparciem EFS w sposób bezpośredni lub pośredni.

7. INNE PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

7.1. WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI RYNKU PRACY

W 2006 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu kontynuował współpracę z partnerami społecznymi i instytucjami działającymi na rzecz rozwoju zasobów ludzkich. Na bieżąco utrzymywane były kontakty z instytucjami działającymi w sferze edukacji (Kuratorium Oświaty, OHP, starostwa powiatowe, szkoły ponadgimnazjalne i szkoły wyższe, instytucje szkolące w systemie pozaszkolnym). Pracownicy WUP uczestniczyli w posiedzeniach organów samorządów powiatowych i gminnych, w trakcie których omawiano problemy związane z funkcjonowaniem lokalnych rynków pracy.

W ramach realizacji funkcji informacyjnej WUP przekazywał w 2006 roku partnerom współdziałającym w łagodzeniu skutków bezrobocia oraz rodzicom masowego przekazu wiele analiz charakteryzujących regionalny rynek pracy. Obok wydawanego w cyklu miesięcznym Biuletynu Informacyjnego WUP „Rynek Pracy Województwa Kujawsko – Pomorskiego” były to inne opracowania, dotyczące wybranych zagadnień rynku pracy, a także analizy roczne sytuacji na wojewódzkim rynku pracy.

W 2006 r. Zespół ds. Informacji i Promocji EFS na bieżąco realizował zadania zapisane w Planie Działania Komunikacyjnych i Informacyjnych dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2004 – 2006, a w szczególności przewidziane w Harmonogramie Działania Informacyjno – Promocyjnych EFS w zakresie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) i Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL) na rok 2006. Działania te obejmowały m.in. udzielanie na bieżąco informacji drogą telefoniczną, via email, prowadzenie konsultacji z potencjalnymi Ostatecznymi Odbiorcami (Beneficjentami) dotyczące wstępnej fazy projektowania i przygotowania wniosku aplikacyjnego w ramach ZPORR oraz prowadzenie konsultacji z Ostatecznymi Odbiorcami w zakresie prawidłowej promocji projektów współfinansowanych z EFS, na miejscu w ramach stanowiska „*Help - Desk*”.

Informowano o możliwościach aplikowania i instrumentach pomocy Unii Europejskiej dla Państw Członkowskich, o rodzajach dostępu do dokumentów programowych. Udostępniano wszelkie materiały niezbędne w procesie aplikowania o środki finansowe Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektów. Prowadzono także dystrybucję materiałów informacyjno – promocyjnych otrzymanych z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Promowano „*dobre praktyki*” w ramach ZPORR i SPO RZL.

W marcu i sierpniu 2006 r. br. w Bydgoszczy i w Toruniu – Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu współorganizował z Departamentem Zarządzania EFS Ministerstwa Rozwoju Regionalnego konferencję regionalną „Rozwój Zasobów Ludzkich – do wiadomości wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce”. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu uczestniczył w posiedzeniach Regionalnej Sieci Informacyjno – Doradczej. Celem spotkania było przedstawienie organizacjom zaangażowanym we wdrażanie EFS/EFRR w regionie stanu wdrażania Działania w zakresie ww. funduszy.

W 2006 r. uczestniczono w zainicjowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego cyklu konferencji podsumowujących wdrażanie ZPORR w latach 2004 – 2006.

W 2006 r. opracowano cztery numery kwartalnika – Biuletyn Informacyjny EFS WUP w Toruniu zawierającego informacje nt. stanu wdrażania Działania, dla których WUP w Toruniu pełni funkcję Beneficjenta Końcowego (Instytucji Wdrażającej).

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu uczestniczył także w opracowaniu Biuletynu Informacyjnego ZPORR Województwa – Pomorskiego poprzez przygotowanie na potrzeby publikacji, materiału informacyjnego podsumowującego stan wdrażania Działania 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR w regionie w latach 2004 – 2006.

Ponadto wspólnie z Urzędem Marszałkowskim opracowano Informator Teled adresowy instytucji zajmujących się problematyką wdrażania ZPORR w województwie kujawsko – pomorskim.

7.2. BADANIA SOCJOLOGICZNE

7.2.1 OCENA PROJEKTÓW PROGRAMÓW EDUKACYJNYCH DLA TRZECH SPECJALNOŚCI ANIMATORA GOSPODARCZEGO W RAMACH PROGRAMU LEONARDO DA VINCI PROJEKT „KSZTAŁCENIE ANIMATORÓW GOSPODARCZYCH W ROZSZERZAJĄCEJ SIĘ EUROPIE”.

W ramach oceny projektów programów edukacyjnych przygotowanych przez Akademię Techniczno – Rolniczą w Bydgoszczy (obecnie Uniwersytet Technologiczno – Przyrodniczy) dla trzech specjalności animatora gospodarczego: animatora rozwoju regionalnego, animatora przedsiębiorczości oraz animatora rozwoju technologicznego, Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu zwrócił się z prośbą o dokonanie oceny – rozesłano 81 arkuszy oceny do 27 jednostek instytucji zainteresowanych realizacją projektu m.in. do wybranych departamentów Kujawsko – Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego oraz starostów powiatów województwa. Nadesłano 21 arkuszy oceny. Zgłoszone uwagi dotyczyły:

- struktury godzin poświęconych na poszczególne moduły nauczania,
- kolejności przedmiotów,
- braków i nieprawidłowości programu.

Propozycje korekty programu przekazano Instytucji Promotora Projektu (Akademia Techniczno – Rolnicza, obecnie: Uniwersytet Technologiczno – Przyrodniczy).

7.2.2 BADANIE OSÓB WYŁĄCZONYCH Z EWIDENCJI PUP Z POWODU NIEPOTWIERDZENIA GOTOWOŚCI DO PRACY.

Badanie przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy dla Miasta Torunia metodą analizy dokumentów 284 osób wyłączonych z rejestru z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy.

Statystycznie najczęściej osobą bezrobotną niepotwierdzającą gotowości do pracy to młody (udział kategorii wiekowej osób do 25 lat wyniósł 32,7%, a kategorii 25 – 34 lata – 32,7%) mężczyzna (54,2% osób stanowili mężczyźni), pozostający bez pracy do 3 miesięcy (50% wszystkich badanych) o wykształceniu podstawowym lub niższym (28,2% badanych), zasadniczym zawodowym (29,2%) lub średnim (26,8%).

Najczęstszym powodem wyłączenia z ewidencji było niestawiennictwo w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i niepowiadomienie w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa – 239 osób (84,2%), zgłoszenie zamiaru wyjazdu na okres dłuższy niż 30 dni – 21 osób (7,4%), zmiana miejsca zamieszkania podlegająca za sobą zmianą właściwości pup – 11 osób (3,9%).

Zebrane w procesie analizy dokumentów dane pozwalają na dokonanie charakterystyki populacji pod względem takich cech, jak: wiek, płeć, wykształcenie, zawód wyuczony, zawód wykonywany, status pracy, czas pozostawania bez pracy, rok dokonania pierwszej rejestracji czy przyznanie prawa do zasiłku. Nie jest możliwe jednak, opierając się jedynie na analizie dokumentów, wyjście poza sferę przypuszczeń w odniesieniu do powodów, dla których osoby bezrobotne nie stawiają się w określonym terminie do pup.

7.2.3 RAPORT Z BADANIA OSÓB REJESTRUJĄCYCH SIĘ W BAZIE CV WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W TORUNIU JAKO POSZUKUJĄCY PRACY ZA GRANICĄ.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przeprowadził badanie, którego celem było scharakteryzowanie populacji osób biorących udział w międzynarodowej rekrutacji do pracy pod względem wybranych cech społeczno – demograficznych, jak np. wiek, płeć, wykształcenie, zawód, miejsce zamieszkania, znajomość języków obcych czy status posiadany na rynku pracy.

Próba badawcza objęła osoby rejestrujące się w bazie CV w poszukiwaniu pracy za granicą za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy poprzez umowy międzynarodowe o zatrudnieniu pracowników oraz za pośrednictwem systemu Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES). Liczebność próby według stanu na dzień 11.08.2006 r. wyniosła 5.150 osób. W badaniu zastosowano metodę analizy dokumentów.

Wśród osób poszukujących pracy za granicą kraju największe grupy stanowiły osoby młode. Nie więcej niż 35 lat miało 65,3% wszystkich osób, które odpowiedziały na pytanie o wiek. Ponad połowę (54,2%) populacji osób zainteresowanych instytucjonalizowanym poszukiwaniem pracy za granicą stanowili mężczyźni. Zarejestrowało się ich w bazie o 430 osób (8,35%) więcej, niż kobiet. Zatrudnienia za granicą poszukiwało ponad dwukrotnie więcej osób zamieszkałych w mieście (68,2% wszystkich respondentów), niż na wsi (31,2%). Osoby rejestrujące się w bazie WUP posiadały do wiadomości zawody. Poprzednio pracowało 4.239 respondentów badania, którzy stanowili 82,3% próby. Osoby dotychczas niepracujące stanowiły 17,7% wszystkich osób rejestrujących się jako poszukujący zatrudnienia za granicą. Wśród respondentów była bezrobotna (63,6% osób). Dodatkowo 11,6% osób w momencie rejestracji w bazie WUP nie pracowało, choć nie byli oni zarejestrowani w ewidencji powiatowych urzędów pracy jako osoby bezrobotne. Najmniejszą grupę stanowili emeryci i renciści (po 0,4% osób), oraz rolnicy (1,4%). Kraje, w których najczęściej poszukiwano pracy to: Wielka Brytania (21,7% wskazań), Niemcy (17,2%) oraz Hiszpania (16,9%). Znaczną grupę odpowiedzi stanowiły także wskazania na kraje europejskie w ogóle (12,8%) oraz na Irlandię (10,9%). Najmniej wskazań padało na kraje, które wraz z Polską dołączyły do Unii Europejskiej w 2004 roku (od 0,02 odpowiedzi w przypadku Łotwy, Estonii i Słowacji do 0,5% w przypadku Cypru i Czech).

Najwięcej osób poszukiwało pracy w *rolnictwie i leśnictwie* (27,9% wszystkich wskazań) oraz *turystyce, hotelarstwie, gastronomii i handlu* (22,4%).

Pełna treść raportów z badań realizowanych przez WUP w Toruniu znajduje się na stronie internetowej urzędu w zakładce Publikacje.

7.2.4. MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W 2006 roku po raz drugi według jednolitych zasad został przeprowadzony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.) należy do zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy.

Poprzez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Mianem zawodu deficytowego określa się zawód, na który występuje na rynku pracy większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. Natomiast zawód nadwyżkowy to zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Obowiązkiem prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu zapewnienie bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego zgodnego z potrzebami rynku pracy.

Monitoring zawodów jest prowadzony na trzech poziomach terytorialnych: powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Raport wojewódzki, sporządzany w odstępach półrocznych, stanowi syntezę raportów powiatowych z województwa kujawsko – pomorskiego. Przeprowadzone w I półroczu 2006 r. badanie miało charakter diagnostyczny, obejmowało analizę zawodów deficytowych i nadwykowych.

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż w województwie kujawsko – pomorskim na czele listy zawodów deficytowych znajdują się następujące grupy zawodów:

- pracownicy do spraw zatrudnienia i po rednictwa pracy,
- monterzy wyrobów żelaznych,
- pracownicy administracji, sekretarze i pokrewni,
- pracownicy bibliotek i informacji naukowej,
- archiwiści i muzealnicy,
- korektorki i korektorzy.

Natomiast do zawodów nadwykowych zaliczyć należy przede wszystkim następujące grupy:

- sprzedawcy i demonstratorzy,
- pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej nie sklasyfikowani,
- kuszy i pokrewni,
- mechanicy pojazdów samochodowych,
- technicy mechanicy,
- murarze i pokrewni,
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle,
- kucharze,
- stolarze i pokrewni,
- piekarze cukiernicy i pokrewni,
- robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym.

Raport roczny za 2006 r. będzie miał charakter diagnostyczny – prognostyczny. Część prognostyczna po raz pierwszy obejmować będzie analizę badań sondażowych przeprowadzonych w szkołach ponadgimnazjalnych oraz w około 5.598 zakładach pracy (próbą wylosowaną dla województwa kujawsko – pomorskiego przez GUS).

Odbiorcami raportów z monitoringu zawodów nadwykowych i deficytowych powinny być przede wszystkim: administracja samorządowa i rządowa, szkoły ponadgimnazjalne, władze oświatowe oraz inne instytucje zainteresowane określeniem kierunków zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy.

7.3. CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ

W 2006 roku z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Toruniu, Bydgoszczy i Włocławku skorzystało łącznie 19.398 osób (o 5,3% mniej niż w roku poprzednim).

**Klienci CliPKZ w województwie kujawsko - pomorskim
w latach 2005 - 2006**

Wyszczególnienie	2005 rok	2006 rok		
		zmiana		
	osoby	w osobach		w %
Toru	6 609	6 400	-209	-3,2
Bydgoszcz	8 338	7 950	-388	-4,7
Włocławek	5 538	5 048	-490	-8,8
razem CliPKZ	20 485	19 398	-1 087	-5,3

Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej obejmują swoimi usługami nie tylko bezrobotnych, ale również młodzież uczącą się, osoby poszukujące pracy oraz inne osoby (np. pracodawcy, osoby osadzone w aresztach i in.).

Klienci CliPKZ w województwie kujawsko - pomorskim w roku 2006

wyszczególnienie	2005 rok	2006 rok				
		razem	Bydgoszcz	Toruń	Włocławek	
ogółem klienci	20 485	19 398	7 950	6 400	5 048	
z tego	młodzież ucząca się	5 930	6 178	1 816	2 055	2 307
	bezrobotni	11 152	9 716	4 307	3 102	2 307
	pozostali	3 403	3 504	1 827	1 243	434
	w tym					
	poszukujący pracy	2 330	2 497	1 505	649	343
inni	1 073	1 007	322	594	91	

Klienci CliPKZ korzystają z bazy informacyjnej (w tym z Internetu), z indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego (w tym również ze specjalnie przygotowanych programów komputerowych), a także z pełnej diagnozy psychologicznej wspierającej proces decyzyjny i doradczy.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Toruniu prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych. Obecnie w rejestrze znajduje się ponad 300 instytucji oferujących szkolenia na terenie województwa kujawsko – pomorskiego. Wykaz zamieszczony jest na stronie internetowej WUP w Toruniu: http://www.wup.torun.pl/rejestr_instytucji.

W ramach współpracy z partnerami rynku pracy CliPKZ podejmowały działania na rzecz współdziałania w zakresie wymiany informacji o zawodach – współczesnych trendach na rynku pracy i możliwościach kształcenia oraz organizowania różnych form poradnictwa. W analizowanym okresie Centra współpracowały m.in. z Powiatowymi Urzędami Pracy, Ochotniczymi Hufcami Pracy, Szkolnymi Ośrodkami Kariery, Gminnymi Centrami Informacji, Ośrodkiem

Aktywizacji Zawodowej POW, Biurami Karier przy szkołach wyższych, ośrodkami pomocy rodzinie, instytucjami szkoleniowymi, szkołami ponadgimnazjalnymi i wyższymi, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, organizacjami pozarządowymi.

7.4. SŁUŻBA ZASTĘPCZA

W 2006 roku w województwie kujawsko – pomorskim orzeczenia Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej oraz Komisji ds. Służby Zastępczej uprawniającej do odbywania służby zastępczej otrzymało 149 osób. W trakcie służby na dzień 31 grudnia 2006 r. było 282 poborowych. W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2006 r. skierowano do służby zastępczej 188 osób.

W związku ze zmianami przepisów, z dniem 3 stycznia 2007 r. do rezerwy przeniesionych zostanie 1.074 poborowych.

W Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej do „Centralnego wykazu zakładów pracy, w których może być odbywana służba zastępcza” jest wpisanych 220 zakładów pracy. W 2006 roku służba zastępcza odbywana była w 151 placówkach.

W 2006 roku odbyło się 81 posiedzenie Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej. Komisja wydała 339 orzeczeń, w tym 115 osób otrzymało orzeczenia przyznające służbę. Rozpatrzono 8 wniosków o uchylenie decyzji Powiatowych /Rejonowych Komisji Poborowych, w tym uchylono (na wniosek poborowych) 8 decyzji o przeznaczeniu do służby zastępczej.

7.5. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH ZA GRANICĄ

7.5.1. ZATRUDNIENIE OBYWATELI POLSKICH W RAMACH UMÓW I POROZUMIEŃ MIĘDZYRZĄDOWYCH

I. Umowy sezonowe

W roku 2006 r. do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęło 7.199 umów imiennych do pracy sezonowej w Niemczech, z czego wydano 6.468 umów. Spadek liczby umów imiennych do pracy sezonowej w Niemczech, które wpłynęły do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, w stosunku do lat ubiegłych, spowodowany jest uproszczeniem procedur w zatrudnieniu pracowników sezonowych w Niemczech. Od maja 2006 r. umowy te przekazywane są bezpośrednio do pracowników z pominięciem publicznych służb zatrudnienia w Polsce.

W 2006 roku również mogło ubiegać się o zatrudnienie w Niemczech w charakterze pomocy domowej. Zatrudniane osoby są traktowane tak samo jak pracownicy sezonowi, pomimo że umowa o pracę może być zawarta na okres do 3 lat.

O pracę ubiegało się 48 osób, z czego 2 otrzymały umowę. Natomiast z możliwością imiennego zatrudnienia w charakterze pomocy domowej skorzystały 43 osoby.

Kolejnym krajem, do którego wyjeżdżają nasi pracownicy sezonowi jest **Hiszpania**. Polacy są zatrudniani najczęściej w rolnictwie przy zbiorach i sadzeniu truskawek, oliwek, a także cytrusów itp. W roku 2006 do pracy sezonowej w Hiszpanii zostało zakwalifikowanych 1.517 osób. Od 1 maja 2006 r. Hiszpania otworzyła swój

rynek pracy, co umożliwiło bezpo redni współprac z pracodawcami i stowarzyszeniami pracodawców.

W roku 2006 pojawiły si równie oferty do pracy sezonowej we **Francji** w rolnictwie przy uprawie mandarynek, kiwi, liwek, winogron, jabłek oraz ogórków. Na francuskie oferty pracy odpowiedziało 20 osób. Tut. Urz d nie otrzymał informacji zwrotnej o liczbie zatrudnionych osób.

II. Zatrudnienie długoterminowe w ramach umów i porozumień międzyrządowych

W roku 2006 na terenie województwa kujawsko – pomorskiego prowadzono nabór kandydatów do pracy w:

- **Niemczech** w bran y hotelarsko – gastronomicznej oraz w rolnictwie, na okres od 12 do 18 miesi cy: 9 osób zło yło aplikacje, z czego 5 osób otrzymało pozwolenie na zatrudnienie. Dodatkowo 6 osób, które wcze niej zawarły umowy o prac bezpo rednio z pracodawcami, otrzymało pozwolenie na prac .
- **Francji** – strona francuska poszukiwała kandydatów do pracy w zawodach takich jak: kucharz, kelner/kelnerka, murarz, Disneyland Resort Paris, piel gnianka, technik w biurze projektów, monter konstrukcji drewnianych, drwali, monter w fabryce karoserii. Ł cznie 64 osoby zło yło swoje aplikacje, a 9 osób zostało zakwalifikowanych.
- **Hiszpanii** – w zawodach: monter konstrukcji metalowych, kotlarz konstrukcji ci kich, spawacz, traktorzysta, stolarz, stolarz artystyczny, pokojówka, kelner, cie la, kierownika budowy, malarz przemysłowy, mechanik samochodowy,
 - 84 kandydatów do pracy zło yło dokumenty
 - 39 osób zostało zaproszonych na rozmowy kwalifikacyjne, z czego
 - 10 osób otrzymało umowy o prac

Z przedstawionych wy ej ofert pracy skorzystały ł cznie **163 osoby**. Zło one dokumenty zostały przekazane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Z uwagi na brak informacji o wynikach przeprowadzanych rozmów kwalifikacyjnych (Francja) oraz fakt, e umowy o prac s zawierane bezpo rednio pomi dzy pracodawc a pracownikiem, bez po rednictwa urz du, nie mo na przedstawi dokładnej liczby osób, które faktycznie podj ły zatrudnienie.

7.5.2. EURES – EUROPEJSKA SIEĆ POŚREDNICTWA PRACY

W ramach zada spoczywaj cych na Europejskich Słu bach Zatrudnienia zrealizowano wiele projektów maj cych na celu dostarczenie osobom zainteresowanym informacji na temat warunków ycia i pracy w krajach UE/EOG i zagranicznych ofert pracy. W 2006 r. realizowano ostatni etap działań zaplanowanych w granicie EURES 2005/2006 oraz rozpocz to realizacj nowego grantu 2006/2007.

Ka dego roku obserwuje si wzrost ilo ci zagranicznych ofert pracy napływaj cych do Wojewódzkiego Urz du Pracy w Toruniu. W 2005 r. WUP otrzymał 241 ofert pracy EURES na 2.200 stanowisk pracy, natomiast w 2006 r. zgłoszono 7.108 wolnych miejsc pracy krajach EOG w ramach otrzymanych 710 ofert.

Najwięcej ofert napływa z Wielkiej Brytanii, Irlandii, Cypru i Czech. W związku z otwarciem w maju 2006 r. rynków pracy kolejnych krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego torunski EURES zaczął otrzymywać oferty z tych krajów, przede wszystkim z Hiszpanii i Finlandii.

Pracodawcy zagraniczni poszukują najczęściej osób z konkretnymi kwalifikacjami zawodowymi, znających język obcy, głównie język angielski. Wśród otrzymanych ofert przeważały oferty na stanowiska takie jak: kierowca autobusu, kierowca ciężarówki, wykwalifikowany robotnik budowlany (murarz, tynkarz itp.), spawacz, elektryk, operator CNC, opiekun osób starszych, kucharz, inżynier budownictwa, rzemieślnik.

W 2006 roku kadra EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu zaangażowana była również w następujące przedsięwzięcia:

- organizacja naboru dla operatorów maszyn do produkcji wyrobów z TWS i tworzyw termoplastycznych do Irlandii Północnej (7 osób zatrudnionych),
- organizacja naboru dla opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych do Wielkiej Brytanii (31 osób zatrudnionych),
- organizacja rekrutacji dla kandydatów na opiekunów społecznych do Wielkiej Brytanii – 5 osób zatrudnionych,
- organizacja naboru w branży hotelarsko-gastronomicznej na Cypr – 14 osób zatrudnionych,
- organizacja rekrutacji dla kandydatów na stanowisko inżyniera chemika – 7 osób zatrudnionych,
- rekrutacja dla firmy Shaw Healthcare z Wielkiej Brytanii, stanowisko opiekun osób starszych i niepełnosprawnych- 22 osoby zatrudnione,
- nabór dla firmy, która poszukiwała opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych – 24 osoby zatrudnione.

Zainteresowanie ofertami EURES było i nadal jest bardzo duże, w okresie od stycznia do grudnia 2006 roku udzielono informacji ok. 4.538 osobom (zarówno osobiście, telefonicznie, jak i poprzez e-mail) na temat ofert pracy oraz warunków życia i pracy w krajach UE/EOG.

7.6. REGIONALNE POŚREDNICTWO PRACY

7.6.1 KRAJOWE POŚREDNICTWO PRACY

W 2006 roku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu wpłynęło 171 ofert pracy od pracodawców z terenu całego kraju. Najczęściej poszukiwano pracowników w zawodach: przedstawiciele handlowi, pracownicy budowlani, maszyniści, informatycy, kierownicy, inżynierowie, pielęgniarki.

Prowadzono również nabory do pracy dla 3 firm związanych z inwestycją w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Łysomicach – Ostaszewie.

7.6.2 AGENCJE ZATRUDNIENIA

Na dzień 31 grudnia 2006 r. na terenie województwa działały 72 podmioty prowadzące łącznie 194 agencje zatrudnienia, w tym:

- 48 agencji po rednictwa pracy na terenie RP,
- 43 agencje po rednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych obywateli polskich,
- 32 agencje doradztwa personalnego,
- 23 agencje poradnictwa zawodowego,
- 48 agencji pracy tymczasowej.

W 2006 roku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęły 42 wnioski o wpis do rejestru agencji zatrudnienia. W tym samym czasie wydano ogółem 46 podmiotom 115 certyfikatów wstępnych.

Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy na bieżąco udzielali osobom zainteresowanym informacji na temat warunków zakładania i prowadzenia działalności agencji zatrudnienia oraz informacji na temat korzystania z usług agencji zatrudnienia. Rozpowszechniano również oferty pracy pochodzące od agencji zatrudnienia. W 2006 roku wpłynęło 276 ofert pracy.

7.6.3. KOORDYNACJA SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przyjął w 2006 roku 74 wnioski o wydanie formularzy E 303 w sprawie transferu zasiłku z Polski do innych państw UE/EOG i Szwajcarii (głównie do Wielkiej Brytanii i Szwecji). WUP wydał 9 decyzji w sprawie transferu zasiłku do Polski.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przyjął także 278 wniosków o wydawanie formularzy E 301 w celu sumowania okresów zatrudnienia lub ubezpieczenia przebytych na terenie innych państw UE/EOG i Szwajcarii, z czego ostatecznie rozpatrzono 215 wniosków (najczęściej wnioski dotyczyły zaliczenia okresu pracy na terenie Wlk. Brytanii, Irlandii, Hiszpanii i Niemiec). Wpłynęło także 14 wniosków instytucji władczych innych państw członkowskich o wydanie formularza E 301 za okres zatrudnienia lub ubezpieczenia przebyty na terenie RP, z czego zostało rozpatrzonych ostatecznie 12 wniosków.

W zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Wojewódzki Urząd Pracy wydał w 2006 łącznie 205 decyzji w sprawie przyznania lub odmowy przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

8. WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH ANALIZ I PUBLIKACJI WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W TORUNIU W 2006 ROKU

1. Rynek pracy w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku
2. Rynek pracy i programy rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku

3. Labour market and labour market programmes in kujawsko – pomorskie voivodship in 2005
4. Informacja o bezrobociu w miastach i gminach województwa kujawsko – pomorskiego w 2005 roku
5. Rynek pracy w województwie kujawsko – pomorskim w I półroczu 2006 roku
6. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku
7. Bezrobotni według zawodów i oferty ze szczególnym uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku
8. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko – pomorskim w I półroczu 2006 r.
9. Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów ze szczególnym uwzględnieniem zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko – pomorskim w I półroczu 2006 r.
10. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku
11. Młodzi bezrobotni w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku
12. Młodzi bezrobotni w województwie kujawsko – pomorskim w I półroczu 2006 roku
13. Niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu w województwie kujawsko – pomorskim w 2005 roku
14. Raport z badania osób rejestrujących się w bazie CV Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu jako poszukujący pracy za granicą.
15. Badanie osób wyłączonych z ewidencji PUP w powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy
16. Publikacja z konferencji pt.: "Regionalny rynek pracy wobec wyzwania nowego okresu programowania 2007 – 2013".

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO - POMORSKIM

Wyszczególnienie	w końcu roku	
	2005	2006
Ludność ogółem	2 068 253	2 066 425*
z tego zamieszkała:		
-na wsi	795 638	796 956
-w mieście	1 272 615	1 269 469
Ludność według płci		
-kobiety	1 069 577	1 068 911
-mężczyźni	998 676	997 514
Ludność według ekonomicznych grup wieku:		
-przedprodukcyjnym	441 718	436 087
-produkcyjnym	1 329 325	1 330 194
-poprodukcyjnym	297 210	300 144
Liczba kobiet na 100 mężczyzn	107	107
Ogólne saldo migracji (na 1 000 ludności)	-1,0	-
Przyrost naturalny (na 1 000 ludności)	0,5	0,12*
Pracujący w sektorze przedsiębiorstw¹	213 684	222 639
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według BAEL²		
wskaźnik zatrudnienia (w %)	44,3	45,6
współczynnik aktywności zawodowej (w %)	54,6	53,6
Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON	187 231	186 949
z tego w sektorze:		
-publicznym	6 567	6 352
w tym:		
- w tym przedsiębiorstwa państwowe	61	59
-prywatnym	180 664	180 597
w tym:		
-osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	149 606	147 762

1. Podmioty prowadzące działalność w zakresie: leśnictwa; rybołówstwa morskiego; górnictwa; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę; budownictwa, handlu hurtowego i detalicznego, napraw pojazdów etc.; hoteli i restauracji; transportu, gospodarki magazynowej i czynności, obsługa nieruchomości, wynajmu, etc. bez obsługi i wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki, działalności gospodarczej pozostałej, odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami etc. działalność związana z kulturą, rekreacją i sportem oraz działalność usługowej pozostałej;

2. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) jest prowadzone w systemie kwartalnym; badaniem objęte są osoby będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych

*dane wg stanu na 30.VI.2006r.

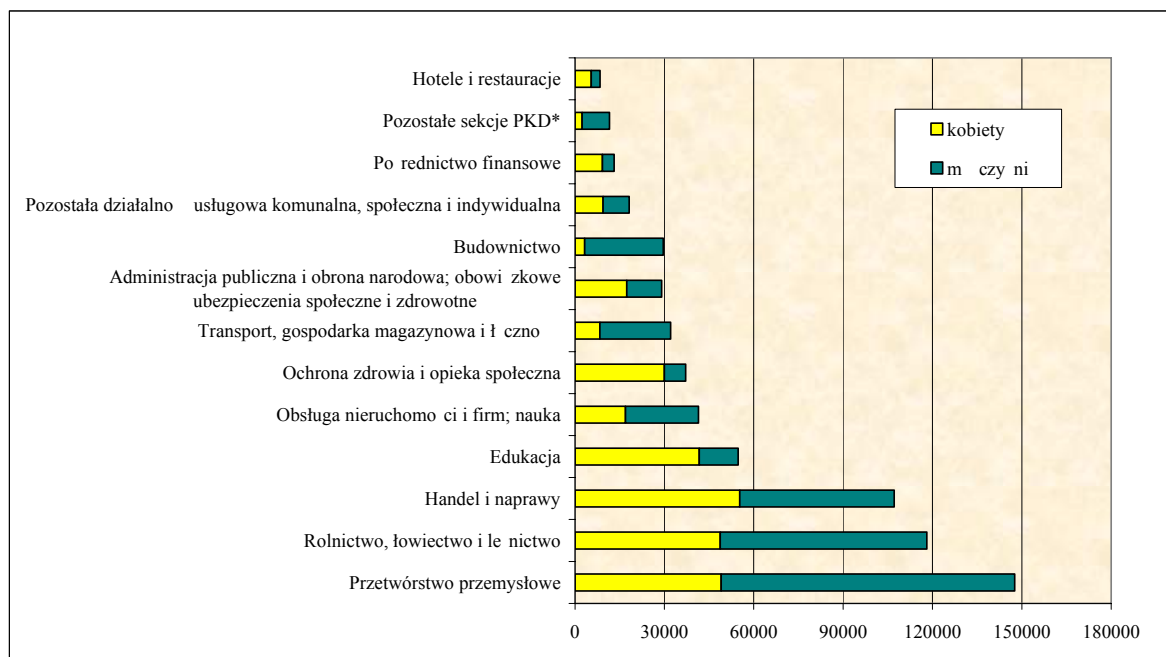
Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

PRACUJĄCY WEDŁUG SEKCJI PKD W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO - POMORSKIM

Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)	2004 rok	2005 rok	%
	liczba osób		
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	118 161	118 068	18,5
Przetwórstwo przemysłowe	149 758	147 575	23,4
Budownictwo	28 143	29 588	4,4
Handel i naprawy	100 811	107 140	15,8
Hotele i restauracje	8 255	8 398	1,3
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	32 726	32 101	5,1
Pozostałe sektory finansowe	12 519	13 124	2,0
Obsługa nieruchomości i firm; nauka	40 261	41 442	6,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	28 730	29 071	4,5
Edukacja	54 120	54 757	8,5
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	36 820	37 125	5,8
Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	18 152	18 156	2,8
Pozostałe sekcje PKD*	11 585	11 370	1,8
Pracujący ogółem	640 041	647 917	100,0

* S to Sekcje: Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę, Rybołówstwo i rybactwo, Górnictwo i kopalnictwo, Gospodarstwa zatrudniające pracowników.

PRACUJĄCY WEDŁUG PŁCI

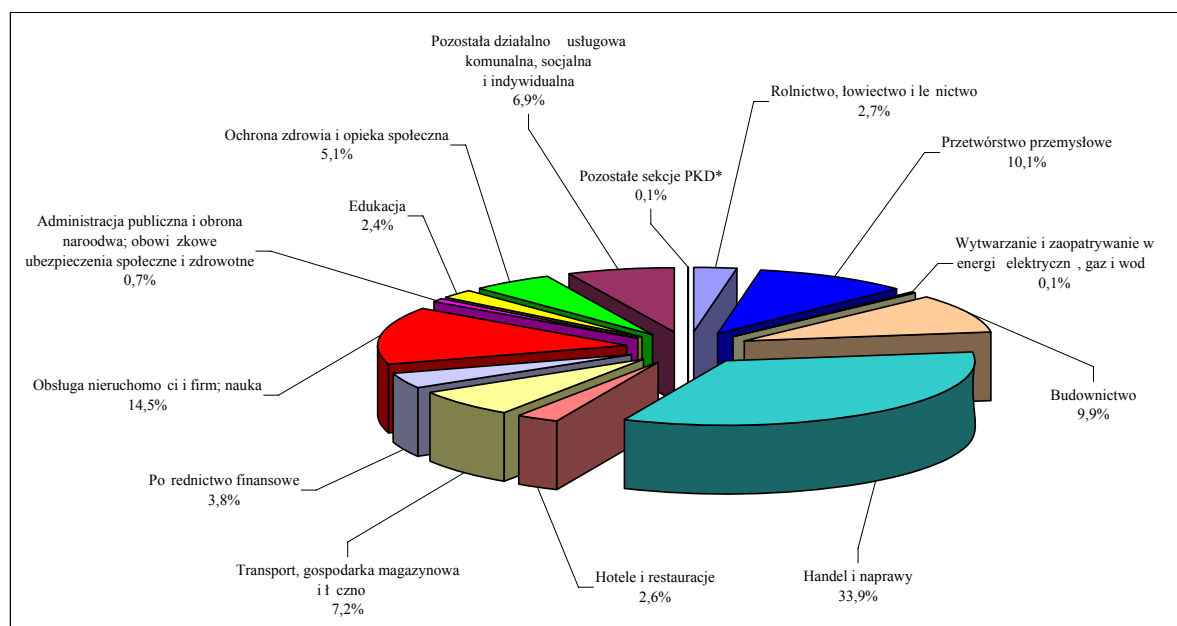
źródło: dane US w Bydgoszczy

PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG SEKCJI PKD W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO - POMORSKIM W 2006 ROKU

Sektory Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)	2005 rok	2006 rok	wzrost/spadek
	liczba podmiotów		
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	5 025	5 071	46
Przetwórstwo przemysłowe	19 221	18 906	-315
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	209	226	17
Budownictwo	18 015	18 537	522
Handel i naprawy	65 094	63 366	-1 728
Hotele i restauracje	4 920	4 829	-91
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	13 652	13 373	-279
Pośrednictwo finansowe	7 152	7 042	-110
Obsługa nieruchomości i firm; nauka	26 780	27 103	323
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	1 210	1 330	120
Edukacja	4 368	4 442	74
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	9 210	9 601	391
Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i indywidualna	12 186	12 944	758
Pozostałe sektory PKD*	189	178	-11
Podmioty gospodarcze ogółem	187 231	186 949	-282

*np. Rybołówstwo i rybactwo, Górnictwo i kopalnictwo

PODMIOTY GOSPODARCZE WEDŁUG SEKCJI PKD W 2006 ROKU - STRUKTURA

ródło: dane US w Bydgoszczy

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
Stan w końcu okresu

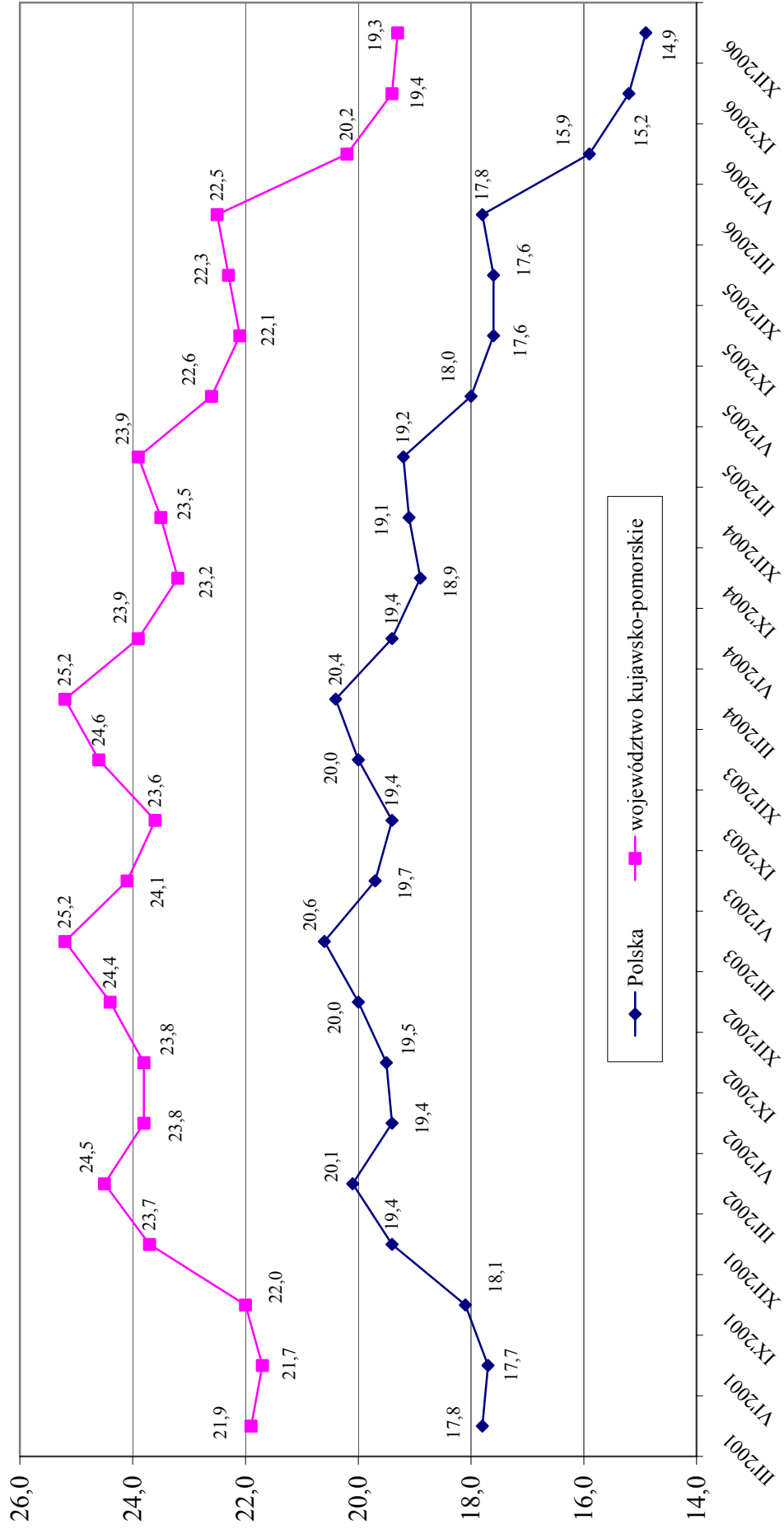
Powiaty	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby aktywnych zawodowo)		
	grudzie 2005	grudzie 2006	wzrost/ spadek	grudzie 2005	grudzie 2006	wzrost/ spadek w pkt. procentowych
WOJEWÓDZTWO RAZEM	188 021	160 061	-27 960	22,3	19,3	-3,0
BYDGOSZCZ - powiat grodzki	17 411	13 717	-3 694	10,8	8,5	-2,3
BYDGOSZCZ - powiat ziemski	6 614	5 386	-1 228	19,9	16,5	-3,4
GRUDZI DZ - powiat grodzki	11 050	9 234	-1 816	29,0	25,1	-3,9
GRUDZI DZ - powiat ziemski	5 103	4 308	-795	32,6	28,8	-3,8
TORU - powiat grodzki	11 117	8 969	-2 148	12,0	9,8	-2,2
TORU - powiat ziemski	8 245	7 113	-1 132	28,9	25,7	-3,2
WŁOCŁAWEK - powiat grodzki	11 668	9 881	-1 787	20,9	18,0	-2,9
WŁOCŁAWEK - powiat ziemski	9 275	8 205	-1 070	28,6	25,9	-2,7
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	6 013	5 496	-517	26,6	24,6	-2,0
BRODNICA	7 472	6 201	-1 271	24,1	20,6	-3,5
CHEŁMNO	5 735	4 799	-936	28,5	24,7	-3,8
GOLUB-DOBRZY	4 801	3 957	-844	27,4	23,5	-3,9
INOWROCLAW	20 010	18 382	-1 628	28,8	26,7	-2,1
LIPNO	7 643	7 100	-543	29,0	27,2	-1,8
MOGILNO	5 119	4 327	-792	27,6	24,1	-3,5
NAKŁO NAD NOTECI	9 637	7 973	-1 664	31,5	27,2	-4,3
RADZIEJÓW	4 193	4 037	-156	24,1	23,2	-0,9
RYPIN	5 557	4 545	-1 012	28,1	24,0	-4,1
S PÓLNO KRAJE SKIE	4 501	3 930	-571	29,9	26,9	-3,0
WIECIE	9 316	7 491	-1 825	23,9	19,9	-4,0
TUCHOLA	5 007	4 142	-865	28,3	24,4	-3,9
W BRZE NO	4 114	3 502	-612	29,6	26,1	-3,5
NIN	8 420	7 366	-1 054	31,4	28,2	-3,2

**BEZROBOTNI WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI
OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY**

Stan na koniec okresu

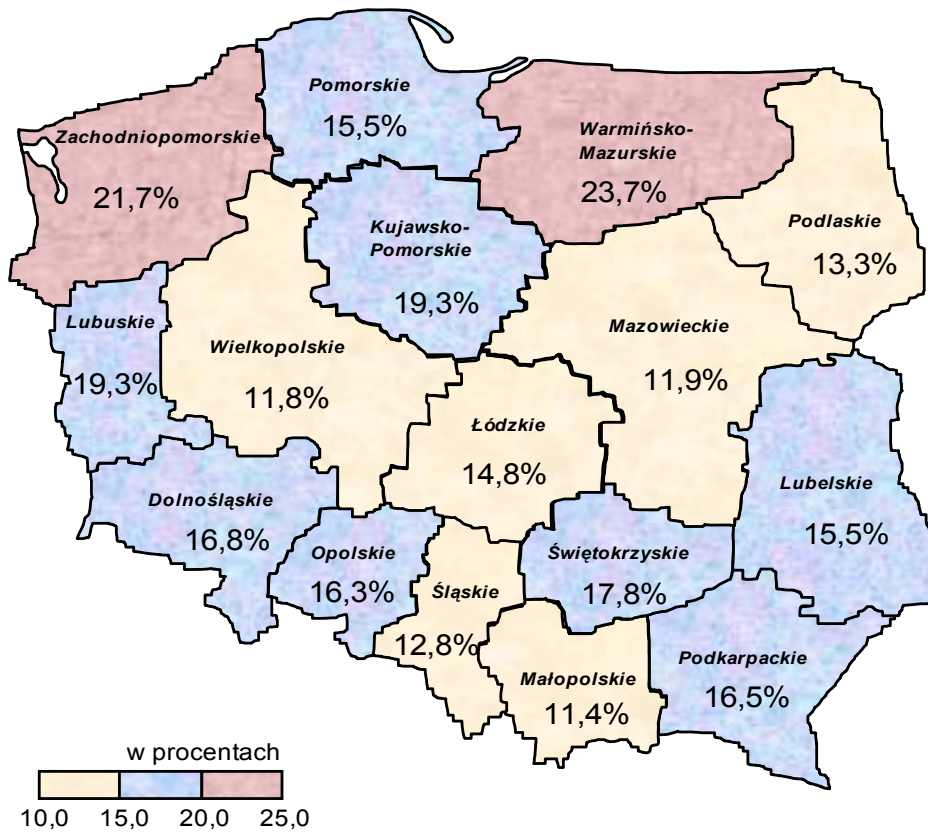
Seksja Polskiej Klasyfikacji Działalności		2005 rok	2006 rok		
			zmiana		w %
			osoby		
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	A	8 529	7 481	-1 048	-12,3
Rybackstwo	B	40	35	-5	-12,5
Górnictwo	C	164	135	-29	-17,7
Przetwórstwo przemysłowe	D	39 254	32 757	-6 497	-16,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	E	698	594	-104	-14,9
Budownictwo	F	13 757	10 467	-3 290	-23,9
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów mechanicznych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	G	29 944	25 109	-4 835	-16,1
Hotele i restauracje	H	3 475	3 004	-471	-13,6
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	I	3 540	2 918	-622	-17,6
Pośrednictwo finansowe	J	1 143	993	-150	-13,1
Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	K	5 439	5 132	-307	-5,6
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	L	15 100	12 799	-2 301	-15,2
Edukacja	M	2 477	2 274	-203	-8,2
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	N	4 304	3 771	-533	-12,4
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	O	14 437	12 461	-1 976	-13,7
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	P	578	447	-131	-22,7
Organizacje i zespoły eksterytorialne	Q	6	15	9	150,0
Działalność niezidentyfikowana	R	6 620	6 561	-59	-0,9
Razem poprzednio pracujący		149 505	126 953	-22 552	-15,1
Dotychczas niepracujący		38 516	33 108	-5 408	-14,0
Ogółem		188 021	160 061	-27 960	-14,9

Stopa bezrobocia w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w latach 2001 - 2006. Stan na koniec kwartału.

Stopa bezrobocia według województw

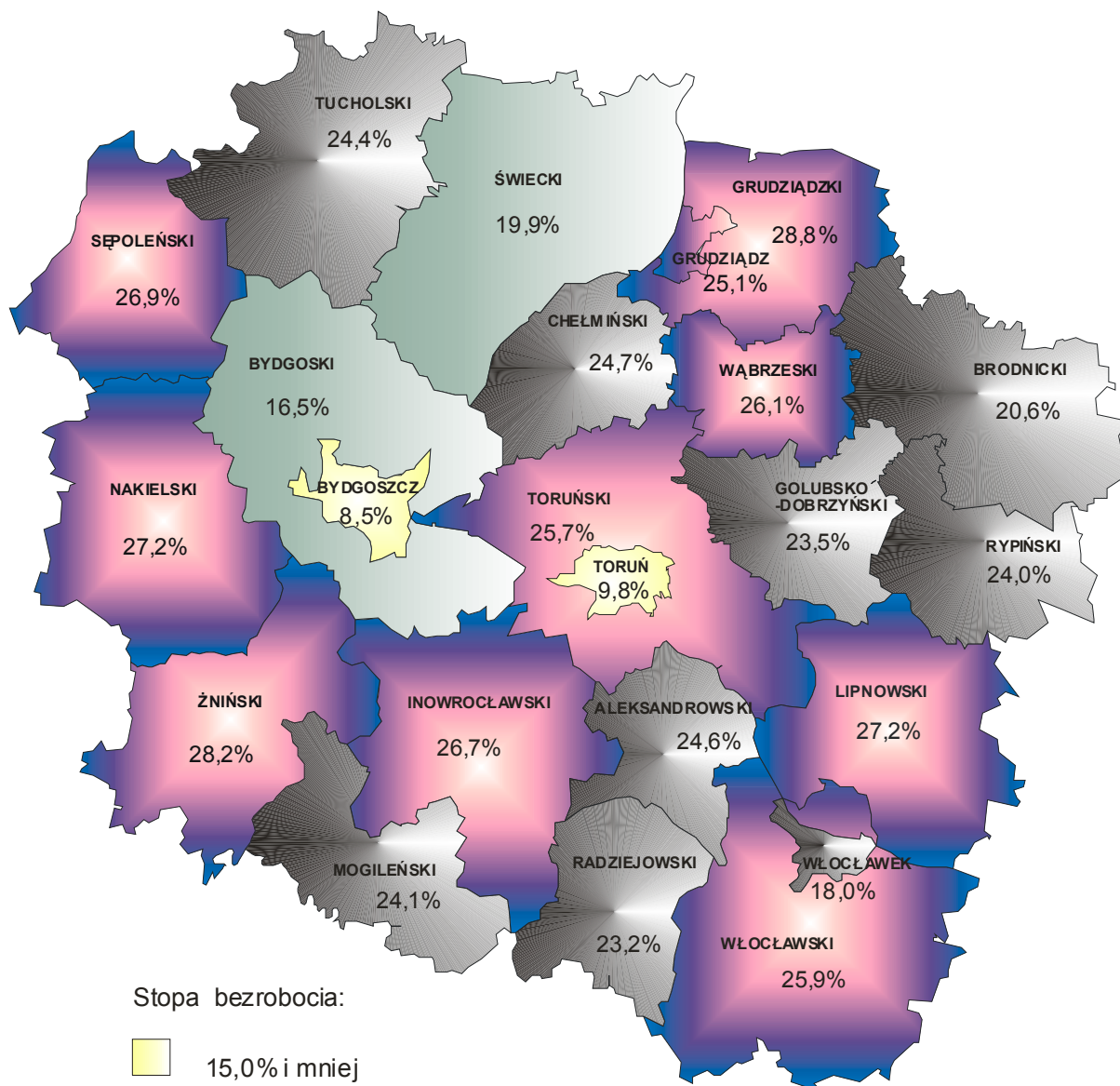
stan w końcu grudnia 2006 r.

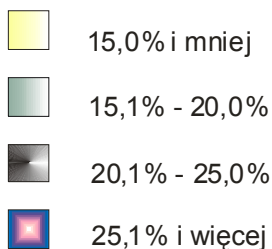
Polska - 14,9%

źródło: dane Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

Stopa bezrobocia
według powiatów województwa kujawsko - pomorskiego
stan w końcu grudnia 2006 r.

Stopa bezrobocia:

Polska - 14,9%

Województwo

Kujawsko - Pomorskie - 19,3%

podregion bydgoski - 18,0%

podregion toruńsko - włocławski - 20,7%

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
Stan w ko cu 2006 roku

